

**Nr 85**

**Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73; given Stockholms slott den 9 mars 1973.**

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

## **GUSTAF ADOLF**

**G.E. STRÄNG**

**Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.**

*Närvarande:* statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

De anslag som 1972 års riksdag anvisat sedan riksstaten för budgetåret 1972/73 fastställts har uppförts på tilläggsstat I (prop. 1972: 104, 117, 125, 127 och 130, KU 1972: 58, FiU 1972: 42, rskr 1972: 349). Vidare har vid början av innevarande års riksdags vårsession begärts anslag på tilläggsstat II till nämnda riksstat (prop. 1972: 2).

Ytterligare anslagsframställningar på tilläggsstat under löpande budgetår har nu ansetts erforderliga. De bör föreläggas riksdagen i en gemensam proposition avseende utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73. Chefen för justitiedepartementet har tidigare denna dag föreslagit att medel på tilläggsstat III begärs för förslag till organisation av samhällets rättshjälp m. m. (prop. 1973: 74). Vidare har Kungl. Maj:t på föredragning av chefen för industridepartementet den

23 februari 1972 beslutat särskild proposition angående statligt stöd till upptagande av gruvdrift i Stekenjokk (prop. 1973: 52).

De framställningar om anslag på tilläggsstat som Kungl. Maj:t beslutar om denna dag tas in i dagens statsrådsprotokoll över utrikes-, försvars-, social-, kommunikations-, finans-, utbildnings-, jordbruks-, inrikes- och industriärenden. Utdrag av dessa protokoll bör biläggas den gemensamma propositionen som *bilagor 1—10*. En sammanställning över de av Kungl. Maj:t i denna proposition begärda anslagen torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 11*.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t i en gemensam proposition förelägger riksdagen de förslag om anslag på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 som framgår av nämnda utdrag av statsrådsprotokollet.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

*Gunnel Anderson*

*Bilaga 1***UTRIKESDEPARTEMENTET**

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

*Närvarande:* statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Ministern för utrikes ärendena anmäler de ärenden under utrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 och anför.

**DRIFTBUDGETEN****TREDJE HUVUDTITELN****A. Utrikesdepartementet m. m.**

[1] **A 8. Kommittéer m. m.** I riksstaten för innevarande budgetår är under denna anslagsrubrik uppfört ett reservationsanslag av 525 000 kr.

Kungl. Maj:t tillkallade den 17 mars 1972 en nationalkommitté för Förenta nationernas befolkningskonferens år 1974. Tillgängliga medel på anslaget förslår inte för att täcka de beräknade utgifterna för denna kommitté.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kommittéer m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kr.

**E. Diverse**

[2] **E 5. Katastrofbistånd till Island.** Något anslag för detta ändamål finns inte upptaget i riksstaten för budgetåret 1972/73.

Genom beslut den 16 februari 1973 har Kungl. Maj:t bemyndigat utrikesdepartementet att av det under fjortonde huvudtiteln anvisade för-

slagsanslaget till oförutsedda utgifter anslå 7 milj. kr. till bistånd till den isländska regeringen med anledning av naturkatastrofen på Västmannöarna. Medlen skall enligt isländska önskemål huvudsakligen användas för inköp av monteringsfärdiga trähus i Sverige samt transport och uppförande av dessa.

Under de nordiska statsministrarnas möte i Oslo i februari uppnåddes enighet om att ett nordiskt bidrag till Island borde lämnas med sammanlagt 100 milj. danska kronor. Sveriges andel av det totala biståndet skulle uppgå till 40 milj. danska kronor, vilket omräknat till svensk valuta utgör ca 29 milj. kr. Av detta belopp har sålunda 7 milj. kr. redan anslagits genom det tidigare nämnda beslutet den 16 februari 1973. Jag anser att hela det svenska biståndet bör redovisas över ett särskilt anslag. Tidigare utbetalda belopp bör således slutgiltigt få belastas ett nytt anslag till katastrofbistånd till Island. Från anslaget bör utbetalas den svenska andelen av det nordiska biståndet, dvs. motsværdet till 40 milj. danska kronor eller avrundat ca 29 milj. svenska kr.

Formerna för hur det ytterligare svenska biståndet, avrundat ca 22 milj. svenska kr., skall disponeras får beslutas av Kungl. Maj:t efter samråd med den isländska regeringen.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Katastrofbistånd till Island* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett förslagsanslag av 29 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:  
*Gunnel Anderson*

## Bilaga 2

## FÖRSVARSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj: Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

*Närvarande:* statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTS-SON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler de ärenden under försvarsdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 och anför.

## DRIFTBUDGETEN

## FJÄRDE HUVUDTITELN

## H. Övrig verksamhet

[1] **H 10. FN-styrkors verksamhet utomlands.** Medel för en svensk militär styrka i FN-tjänst anvisades första gången på tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1956/57 (prop. 1956: 198, SU 1956: 179, rskr 1956: 359). Därefter har årligen ytterligare medel anvisats för svenska FN-styrkors verksamhet. Fr. o. m. budgetåret 1965/66 har medel för de årliga utgifterna inom Sverige för att rekrytera, utbilda och organisera den svenska beredskapsstyrkan m.m. anvisats under förslagsanslaget Beredskapsstyrka för FN-tjänst, medan utgifter för FN-styrkornas verksamhet utom Sverige och för viss personal vid Sveriges ständiga representation i FN samt — fr. o. m. den 1 juli 1967 — för observatörer i FN-tjänst har betalats från reservationsanslaget Kostnader för svenska FN-styrkor m.m. Medel för FN-styrkornas verksamhet utom Sverige har fr. o. m. budgetåret 1972/73 anvisats under anslaget FN-styrkors verksamhet utomlands. Sammanlagt har för svenska FN-styrkors verksamhet hittills anvisats 475 665 000 kr. på tilläggsstat, varav 12,8 milj. kr. under innevarande budgetår dels för att täcka utgifter för FN-styrkan på Cypern under tiden den 15 juni—15 december 1972 och för FN-

observatörer under juli—december 1972, dels för vissa oförutsedda utgifter (prop. 1972: 130 bil. 2, FöU 1972: 24, rskr 1972: 314).

Huvuddelen av ifrågavarande utgifter avses bli ersatta av FN. Intill den 1 augusti 1972 har från FN influtit 325 008 466 kr. Sveriges fordran hos FN enligt hittills framlagda krav uppgår f. n. till 35 261 682 kr. Ersättningar som flyter in från FN tillgodoförs riksstatens inkomsttitel Övriga diverse inkomster.

Genom beslut den 15 december 1972 har tiden för den svenska FN-insatsen på Cypern förlängts t. o. m. den 15 juni 1973. Utgifterna för tiden den 15 december 1972—15 juni 1973 beräknas till ca 2 065 000 kr. för månad eller sammanlagt 12,4 milj. kr. Dessutom bör 1 milj. kr. beräknas som allmän medelsreserv med hänsyn till eftersläpande sjukvårdskostnader för tidigare kontingenter samt vissa utgifter som kan bli nödvändiga vid en avveckling av kontingenten på Cypern.

Antalet observatörer i FN-tjänst uppgick i februari 1973 till 38. Medelsbehovet för dessa kan beräknas till 325 000 kr. för månad eller för tiden januari—juni 1973 sammanlagt ca 1 950 000 kr.

Vid utgången av december 1972 förelåg en brist på ca 363 000 kr. under anslaget FN-styrkors verksamhet utomlands.

Behovet av ytterligare medel för FN-styrkor på Cypern och för observatörer uppgår alltså till (12 400 000 + 1 000 000 + 1 950 000 + 363 000) 15 713 000 kr., avrundat 15,7 milj. kr. Medlen bör liksom tidigare anvisas utanför utgiftsramen för det militära försvaret.

Med hänsyn till att många osäkra faktorer ligger i anslagsberäkningen kan det bli nödvändigt att även i fortsättningen förskottsvis bestrida utgifter för ifrågavarande ändamål från anslaget till oförutsedda utgifter. Dessa utgifter bör slutligt belasta anslaget FN-styrkors verksamhet utomlands. Frågan om deras täckning bör få tas upp framdeles.

Under återopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *FN-styrkors verksamhet utomlands* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 15 700 000 kr.

[2] **H 12. Utrustning för minröjning i farleder m. m.** I samband med anläggandet av en hamn vid Brofjorden har sjöfartsverket för att möjliggöra riskfria inseglingsförhållanden begärt att chefen för marinen genomföra minröjning av det aktuella området. Enligt sjöfartsverket måste arbetet huvudsakligen vara avslutat under år 1973.

För att kunna utföra avsedd avspaning och röjning av inloppen till Brofjorden måste marinen tillföras viss specialutrustning. Marinens personal och ordinarie utrustning kan utnyttjas för detta minröjningsarbete liksom för andra liknande uppgifter. Eventuella extra kostnader för de

aktuella arbetena såsom reseersättningar, traktamenten, särskilda tilllägg m. m. bör bestridas av sjöfartsverket.

Medel för anskaffning av den materiel som här är i fråga bör i särskild ordning ställas till förfogande utanför den militära utgiftsramen. Jag förordar därför att ett särskilt reservationsanslag, benämnt Utrustning för minröjning i farleder m. m., anvisas för ändamålet.

Med hänvisning till det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Utrustning för minröjning i farleder m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:  
*Gunnel Anderson*



## Bilaga 3

## SOCIALDEPARTEMENTET

**Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.**

*Närvarande:* statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Statsrådet Odhnoff anmäler ärende under socialdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 och anför.

## KAPITALBUDGETEN

## V. FONDEN FÖR LÅNEUNDERSTÖD

[1] **1. Lån till anordnande av barnstugor.** Till detta ändamål har för budgetåret 1972/73 anvisats ett investeringsanslag av 30 milj. kr., varav på tilläggsstat I 10 milj. kr.

Utbetalning av lån till anordnande av barnstugor sker enligt gällande bestämmelser när byggnadsarbetena är slutförda och kostnaderna redovisats, dvs. i regel ca ett år efter att byggnadsarbetena påbörjats. Som ett led i åtgärderna för att stärka sysselsättningen på byggarbetsmarknaden under vintern har Kungl. Maj:t den 8 september 1972 beslutat att det statliga lånet som utgår till kommun eller allmännyttigt bostadsföretag för byggande av barnstugor får betalas ut i förskott för byggen som påbörjas under tiden den 1 september 1972—den 31 december 1972. Genom beslut den 15 december 1972 medgav Kungl. Maj:t att tidigare utbetalning av lån skulle omfatta även barnstugor som påbörjas under tiden den 1 januari—den 31 mars 1973.

Beräkningen av medelsbehovet under anslaget för innevarande budgetår har tidigare gjorts med utgångspunkt i den beräknade igångsättningen av barnstugebyggen under budgetåret 1971/72, samt den beräknade igångsättningen av barnstugebyggen under tiden september—december 1972. Den av Kungl. Maj:t beslutade förlängningen av möjligheterna till förskottsutbetalning att gälla även tiden den 1 januari—den 31

mars 1973 medför behov av ytterligare medel under anslaget för innevarande budgetår. Jag beräknar det ökade medelsbehovet till avrundat 5 milj. kr. Jag räknar å andra sidan med att medelsbehovet under budgetåret 1973/74 till följd härav kommer att minska i motsvarande mån.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lån till anordnande av barnstugor* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

*Gunnel Anderson*

*Bilaga 4***KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET**

**Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.**

*Närvarande:* statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

T.f. chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Löfberg, anmäler de ärenden under kommunikationsdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73, m. m. och anför.

**KAPITALBUDGETEN****I. STATENS AFFÄRSVERKSFONDER****C. Statens järnvägar**

[1] **Järnvägar m. m.** Till detta ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 342,2 milj. kr.

I skrivelse den 17 december 1971 har SJ lagt fram förslag till viss konsolidering av AB Trafikrestauranger (TR). Åtgärderna avser bl. a. viss förbättring av bolagets soliditet genom ökning av aktiekapitalet.

TR, som är ett av SJ helägt dotterbolag, har i huvudsak inriktat sin verksamhet på att driva tågservering samt restauranger och självserveringar vid olika järnvägsstationer i landet.

Det i TR ursprungligen tillskjutna aktiekapitalet uppgick till 375 000 kr. Bolaget har sedermera genom fondemissioner ökat detta aktiekapital till 1 125 000 kr. Omsättningen uppgick år 1971 till ca 80 milj. kr., och balansomslutningen utgjorde ca 28 milj. kr. Det beskattade egna kapitalet — inkl. ursprungligen tillskjutet aktiekapital — uppgick till 1,71 milj. kr. Det egna kapitalets storlek i förhållande till nyss angivna belopp bedöms som mindre tillfredsställande. För att förbättra TR:s soliditet har SJ därför föreslagit en ökning av aktiekapitalet med 3 875 000 kr. till en emissionkurs av 120 %.

*Departementschefen*

TR har som sin viktigaste rörelsegren den s. k. tågsservicen. Denna del av verksamheten liksom restaurangverksamheten inom SJ:s stationsområden är av väsentligt värde för SJ som en del av den samlade service SJ kan ge sina resenärer. Därför är det också angeläget att vidmakthålla förutsättningarna för TR att på ett ekonomiskt riktigt och i övrigt rationellt och effektivt sätt fullgöra sina åtaganden gentemot SJ.

SJ har bl. a. föreslagit en ökning av TR:s aktiekapital för att förbättra bolagets soliditet. Jag delar SJ:s uppfattning att en sådan åtgärd är motiverad men anser mig böra förorda att höjningen begränsas till 1 875 000 kr., varigenom aktiekapitalet kommer att uppgå till 3 milj. kr.

Aktierna bör tecknas av SJ till en kurs av 120 % för att fylla kravet på reservfondens storlek. Totalt erfordras för ändamålet således 2 250 000 kr.

De medel som behövs för aktieteckningen torde få täckas från det i riksstatsförslaget för budgetåret 1972/73 uppförda investeringsanslaget Järnvägar m. m. Det synes inte erforderligt att hos riksdagen begära någon ökning av detta anslag.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att för aktieteckning i AB Trafikrestauranger används 2 250 000 kr. av investeringsanslaget *Järnvägar m. m.* för budgetåret 1972/73.

## IX. DIVERSE KAPITALFONDER

### **Sjöfartsverkets fond**

[2] **3. Sjöfartsmateriel m. m.** Till detta ändamål har för innevarande budgetår redovisats ett investeringsanslag av 26,4 milj. kr.

På grund av förskjutning av kontrollkostnaderna för den under byggnad varande isbrytaren G erfordras 200 000 kr.

Av sjöfartsverket i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen utförda investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte beräknas under innevarande budgetår uppgå till sammanlagt 6,6 milj. kr. Av beloppet avser 3,2 milj. kr. investeringar i fyrar och 3,4 milj. kr. investeringar i fartyg och båt-materiel samt diverse utrustning. I enlighet med de riktlinjer för finansiering av ifrågavarande art av investeringar, för vilka chefen för finansdepartementet redogjort i prop. 1969: 1 (bil. 19 s. 2), bör medel härför beräknas under sjöfartsverkets fond.

Med hänsyn till att behållningen på anslaget utgör 1,6 milj. kr. uppgår behovet av ytterligare medel för ifrågavarande ändamål till (0,2 + 6,6—1,6) 5,2 milj. kr.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen  
att till *Sjöfartsmateriel m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för  
budgetåret 1972/73 anvisa ett investeringsanslag av 5 200 000  
kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets  
övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:  
*Gunnel Anderson*



## FINANSDEPARTEMENTET

**Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.**

*Närvarande:* statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler de ärenden under finansdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 och anför.

### DRIFTBUDGETEN

#### SJUNDE HUVUDTITELN

##### C. Skatte- och kontrollväsen

[1] **C 5. Riksskatteverket.** Under denna rubrik har i riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett förslagsanslag av 58 009 000 kr. Av detta belopp har 785 000 kr. beräknats för insatser i en kontrollaktion avseende läkares deklARATIONER. För budgetåret 1973/74 har i prop. 1973: 1 (bil. 9 s. 78) föreslagits att 1,1 milj. kr. anvisas för tillfällig revisionspersonal som ställs till länsstyrelsernas förfogande för särskilda kontrollaktioner. Därmed skulle länsstyrelserna få resurser dels att slutföra läkarkontrollen, dels att genomföra en planerad ny kontrollaktion inom entreprenad- och åkeribranschen.

I en den 6 mars 1973 dagtecknad promemoria har riksskatteverket anmält behov av ökade resurser för skattekontroll.

##### *Riksskatteverket*

I samverkan mellan riksskatteverket (tidigare riksskattenämnden) och länsstyrelserna har på senare år gjorts ett flertal landsomfattande skattekontrollaktioner. Kontrollen har avsett antingen vissa branscher eller yrken eller alla kategorier skattskyldiga.

Kontrollaktionen avseende läkarnas taxeringar har fortsatt. Ca 2 200 läkares inkomster har efter revision höjts med sammanlagt över 50 milj. kr. Ytterligare ca 3 300 läkare beräknas bli föremål för närmare kontroll i den takt resurserna medger.

I slutet av år 1972 har en kontrollaktion startat inom schaktentreprenadbranschen, i huvudsak inriktad på kontroll av mervärdesskatt. Det egentliga revisionsarbetet beräknas inte kunna påbörjas förrän under hösten 1973. Redan nu har det framkommit fall där betydande skattefusk verkar föreligga.

Sedan början av år 1972 pågår en speciell kontrollaktion riktad mot transaktioner med vinst- och förlustbolag. Såvitt hittills gjorda utredningar visar har genom oegentliga transaktioner betydande belopp undandragits från beskattning. Utredningarna är synnerligen komplicerade och tidskrävande.

Antalet taxeringsassistenter hos länsstyrelserna är f. n. 392, varav 73 i Stockholms län. Vid gjorda utredningar om behovet av assistentpersonal har framkommit att en taxeringsassistent under taxeringsperioden hinner med att granska 1 300—1 400 deklARATIONER, om arbetet skall kunna bedrivas med omsorg. Endast inom fyra län räckte antalet taxeringsassistenter till för granskningen av deklARATIONERNA inom de särskilda taxeringsdistrikten. Övriga län har i stor utsträckning tvingats lösa behovet av granskningspersonal genom att förordna fritidsengagerade taxeringskonsulenter. Totala antalet konsulenter uppgick till 241. Personalomsättningen är ca 1/3 per år, vilket medför utbildningsproblem och bristande kontinuitet.

Fr. o. m. innevarande beskattningsår skall alla jordbrukare successivt gå över till inkomstredovisning enligt bokföringsmässiga grunder. Dessutom har fastlagts att ägare till fåmansbolag och delägare i sådant bolag såvitt möjligt skall taxeras i samma taxeringsnämnd. Härigenom ökar behovet av assistentpersonal.

Härtill kommer att nu pågående kontrollaktioner, avseende bl. a. läkare bör slutföras snabbare än nuvarande resurser medger. Av olika skäl är det olämpligt att en sådan kontrollaktion drar ut för långt på tiden.

En översyn av arbetsläget ger vid handen att en omedelbar förstärkning av kontrollpersonalen vid länsstyrelsernas skatteavdelningar är samhällsekonomiskt lönsam och framstår som riktig även sett från skattemoralisk synpunkt. En arbetsstyrka på ca 100 personer skulle på ett verksamt sätt bidra till att lösa det omedelbara resursbehovet. Av praktiska och administrativa skäl bör denna personal till att börja med läggas inom riksskatteverkets organisation men tjänstgöra hos länsstyrelserna under ledning av resp. skattechef. Härigenom skapas större förutsättningar för att på ett smidigt sätt fördela resurserna mellan länsstyrelserna. Fr. o. m. budgetåret 1974/75 synes personalen böra redovisas bland länsstyrelsernas personal.

F. n. finns möjlighet att relativt snabbt kunna rekrytera arbetskraft med god grundutbildning, lämpad för arbetsuppgifter inom kontrollområdet.

Rekryterad personal bör omgående få viss specialutbildning. En treveckors grundkurs i huvudsak inriktad på skatteförfattningarna, rörelsebeskattning, deklarationsgranskningsteknik och revisionsteknik bör anordnas i riksskatteverkets regi. Denna utbildning kan påbörjas i maj 1973. Viss mera praktiskt inriktad utbildning anordnas sedan under handledare hos resp. länsstyrelse.

Lönekostnaderna för de 100 taxeringstjänstemännen beräknas till 650 000 kr. budgetåret 1972/73 och 4,4 milj. kr. budgetåret 1973/74. Härutöver tillkommer utbildningskostnader, reseersättningar och expenser. Sammanlagt har kostnaderna beräknats till ca 1,2 milj. kr. för budgetåret 1972/73 och ca 4,7 milj. kr. för budgetåret 1973/74. Därtill kommer lokal- och telefonkostnader som lämpligen bör bestridas av länsstyrelserna.

#### *Departementschefen*

Jag finner den av riksskatteverket föreslagna förstärkningen av skattekontrollen angelägen och väl motiverad.

Jag förordar att de ökade utgifter som hänger samman med de föreslagna insatserna för innevarande budgetår bestrids genom överskridande av förevarande anslag och att för nästa budgetår ytterligare medel anvisas under anslaget.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att  
*dels* godkänna vad jag förordat angående bestridande av utgifterna under budgetåret 1972/73 för en utökad skattekontroll,  
*dels* till Riksskatteverket för budgetåret 1973/74 anvisa ytterligare 4 700 000 kr.

## KAPITALBUDGETEN

### II. STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

[2] **11 b. Sanering m. m. inom Djurgårdsstaden i Stockholm.** Något anslag med denna rubrik finns inte uppfört på riksstaten för innevarande budgetår.

I prop. 1956: 1 (bil. 27 s. 128) framlades förslag om sanering av den äldre bebyggelsen inom Djurgårdsstaden i Stockholm. Förslaget godkändes av riksdagen (SU 1956: 9, rskr 1956: 155). Kostnaden beräknades till 2 milj. kr. för en första etapp omfattande den egentliga bostadsbebyggelsen.

Med hänsyn till inträffade kostnadsstegringar har sedermera kostnadsramen höjts. Senast i prop. 1970: 1 (bil. 9 s. 81) förordades en kostnadsram för slutförande av första etappen om 5,3 milj. kr. i prisläget den 1 april 1969, vilket lämnades utan erinran av riksdagen (SU

1970: 7, rskr 1970: 7). För ändamålet har av riksdagen anvisats sammanlagt 5,3 milj. kr. Anslaget var senast uppfört på riksstaten för budgetåret 1970/71.

*Byggnadsstyrelsen* har anfört att ifrågavarande arbeten ännu inte har kunnat slutföras, beroende på bl. a. komplikationer och förseningar som inte kunnat förutses. Kostnadsramen 5,3 milj. kr. i prisläget den 1 april 1969 motsvaras av en kostnadsram om 5 885 000 kr. i prisläget den 1 april 1972. Av anvisade medel hade 4 785 000 kr. förbrukats vid ingången av budgetåret 1972/73. Styrelsen räknar för arbetenas slutförande med en medelsförbrukning av 750 000 kr. under innevarande budgetår och 350 000 kr. under budgetåret 1974/75. Av de 750 000 kr. för budgetåret 1972/73 finns 515 000 kr. disponibelt på anslaget, men ett tilläggsanslag av 235 000 kr. erfordras.

#### *Departementschefen*

Jag anser att de pågående restaureringsarbetena bör slutföras i avsedd omfattning. Jag har ingen erinran mot byggnadsstyrelsens beräkning av medelsförbrukningen och förordar att det resterande medelsbehovet under innevarande budgetår anvisas på tilläggsstat.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sanering m. m. inom Djurgårdsstaden i Stockholm* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett investeringsanslag av 235 000 kr.

[3] **12. Byggnadsarbeten för statlig förvaltning.** Under denna rubrik har i riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 60 milj. kr. samt på tilläggsstat I ett investeringsanslag av 20 milj. kr.

I prop. 1972: 130 (bil. 5 s. 25) och prop. 1973: 1 (bil. 9 s. 103) har planeringen av lokaler m. m. i samband med omlokaliseringen av statlig verksamhet redovisats. Ytterligare ett byggnadsobjekt i samband med omlokaliseringen, *nybyggnad för myntverket i kvarteret Värjan i Eskilstuna*, bör nu redovisas för riksdagen.

Enligt gällande planer skall myntverket flytta till Eskilstuna under sommaren 1974. Byggnadsstyrelsen har föreslagit att en nybyggnad uppförs för verket i kvarteret Värjan. Nybygganden omfattar ca 2 900 m<sup>2</sup> rumsyta och inrymmer lokaler för kontor, verkstäder och lager m. m. för myntverket samt en källarvåning. Den sammanlagda byggnadskostnaden för nybyggnaden beräknas till 6 850 000 kr. i prisläget den 1 april 1972. Kungl. Maj:t har den 16 februari 1973 uppdragit åt byggnadsstyrelsen att projektera nybyggnaden t. o. m. bygghandlingar.

#### *Departementschefen*

Enligt tidplanen för omlokaliseringen av myntverket skall byggnadsarbetena för nybyggnaden påbörjas under våren 1973. För att göra detta

möjligt bör en kostnadsram av 6 850 000 kr. i prisläget den 1 april 1972 för nybyggnad i kvarteret Värjan i Eskilstuna föras upp i investeringsplanen redan innevarande budgetår. Jag förordar att de utgifter som hänger samman med byggnadsobjektet får bestridas av tillgängliga medel under förevarande anslag.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att godkänna vad jag förordat angående bestridande av utgifterna för nybyggnad inom kvarteret Värjan i Eskilstuna.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

*Gunnel Anderson*



## UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över utbildningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

*Närvarande:* statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Statsråden Carlsson, Lidbom och Moberg anmäler de ärenden under utbildningsdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73. Statsrådet Carlsson anmäler därvid frågorna under punkterna 1 och 5, statsrådet Lidbom frågan under punkten 2 och statsrådet Moberg frågorna under punkterna 3, 4 och 6. Föredragandena anför.

### DRIFTBUDGETEN

#### ATTONDE HUVUDTITELN

##### A. Utbildningsdepartementet m. m.

[1] **A 2. Kommittéer m. m.** På riksstaten för innevarande år har under denna anslagsrubrik anvisats ett reservationsanslag om 15,2 milj. kr. Vid ingången av budgetåret fanns på anslaget en reservation av 266 076 kr.

Under budgetårets sju första månader uppgick belastningen till 12,4 milj. kr. Det belopp om 3,1 milj. kr. som återstår av anslaget för innevarande år kommer inte att förslå att täcka kostnaderna för de utredningar som f. n. pågår. Belastningen kan för tiden februari — juni 1973 uppskattas till i genomsnitt drygt 1,6 milj. kr. per månad. Således föreligger ett medelsbehov av ytterligare 5 milj. kr.

Till de ökade kostnaderna bidrar främst två faktorer. Då ett betydande antal betänkanden har avlämnats eller planeras bli avlämnade under innevarande budgetår väntas tryckningskostnaderna bli avsevärt större än under tidigare budgetår. Sammanlagt beräknas kostnaderna för tryckning av betänkanden under budgetåret 1972/73 uppgå till närmare 3 milj. kr. Vidare genomför några utredningar med vidsträckta översyns-

uppgifter undersökningar, som binder avsevärda resurser. Detta gäller främst de bägge största utredningarna på skolans område, utredningen om skolans inre arbete (SIA) och utredningen om skolan, staten och kommunerna (SSK).

Jag finner det angeläget att begränsa kostnaderna för utredningsverksamheten och avser vidta åtgärder som på längre sikt kan bringa de på detta område under senare tid starkt stegrade utgifterna under bättre kontroll. De möjligheter som finns att på kortare sikt begränsa vissa kostnader skall också tas till vara.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kommittéer m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kr.

### C. Kyrkliga ändamål

[2] **C 7. Bidrag till restaurering av äldre domkyrkor.** På riksstaten för budgetåret 1972/73 har under denna rubrik anvisats ett reservationsanslag om 2 milj. kr. Vid ingången av budgetåret fanns på anslaget en reservation av 2 474 809 kr. Det anvisade anslaget avser restaurering av Uppsala domkyrka.

*Domkapitlet i Skara* har anhållit om ett statsbidrag på 235 000 kr. till renoveringsarbeten i Skara domkyrka. Renoveringen omfattar dels anordningar för förbättring av brandskyddet, dels invändiga och utvändiga arbeten på valv, murar och torn, dels vatten- och avloppsledningar, dels förstärkning av inbrottsskyddet. Vid framställningen har bland annat fogats en skrivelse från statens brandsinspektion med förslag till brandskyddsåtgärder.

#### *Kammarkollegiet*

Skara domkyrka är en av de äldre, från medeltiden härstammande domkyrkorna med egen förvaltning. Enligt de principer som varit vägledande vid restaurering eller renovering av dessa domkyrkor bör i första hand insamlade medel samt domkyrkans egna medel tas i anspråk. Beträffande återstående kostnader bör gälla följande. Arbeten som avser domkyrkoförsamlingens "gagn och bekvämlighet" bör bekostas av församlingen. Kostnader avseende domkyrkans "monumentala delar" bör fördelas mellan domkyrkoförsamlingen och staten, varvid bör iakttas att domkyrkoförsamlingen ej betungas mer för sin kyrka än annan lika stor församling för sin kyrkas underhåll.

Domkyrkan har ej möjlighet att till någon del med egna medel bekosta renoveringen och ej heller finns några för ändamålet insamlade medel. Av kostnaderna för de föreslagna renoveringsarbetena avser i runt tal 64 000 kr. arbeten som kan hänföras till församlingens gagn och

bekvämlighet och som församlingen därför bör svara för ensam. Församlingen bör vidare ensam stå för kostnaderna för oförutsedda utgifter, uppskattade till 10 000 kr. Återstående arbeten avser brandskyddsåtgärder (67 845 kr.), diverse invändiga och utvändiga reparationsarbeten på valv och murar (55 710 kr.), reparation m. m. av tornluckor (22 000 kr.) samt avvägningar och sprickviddsmätningar i kyrkan (16 800 kr.). Kostnaderna för dessa arbeten är att hänföra till utgifter av det slag för vilka statsbidrag kan utgå.

Vid bedömningen av renoveringskostnadernas fördelning har det synts kollegiet skäligt att staten, i betraktande av församlingens icke särskilt stora skattekraft och domkyrkans anseende storlek med härav följande underhålls-, uppvärmnings- och därmed jämförliga förvaltningskostnader, tillskjuter fyra femtedelar av de angivna kostnaderna och församlingen en femtedel. Av de totala kostnaderna, ca 236 000 kr., skulle församlingen då svara för  $(64\,000 + 10\,000 - 32\,400 =)$  106 400 kr. och staten för 129 600 kr. Kollegiet föreslår därför att högst 130 000 kr. anvisas som statsbidrag till renoveringen.

#### *Föredraganden*

De från medeltiden härstammande domkyrkorna är självständiga kyrkliga stiftelser med egna tillgångar. Domkyrkoförsamlingarna har inte någon laglig skyldighet att underhålla dessa domkyrkor. Eftersom domkyrkorna används även som församlingskyrkor har domkyrkoförsamlingarna dock i allmänhet till stor del svarat för deras underhåll. Då det gällt mera omfattande ombyggnader och reparationer har staten i stor utsträckning svarat för kostnaderna.

De nu aktuella renoveringsarbetena i Skara domkyrka avser till större delen skyddsåtgärder beträffande domkyrkans monumentala delar, vilka åtgärder är av stor vikt för domkyrkans bestånd och säkerhet. I enlighet med tidigare tillämpade principer bör statsbidrag utgå till kostnader för dessa arbeten. Mot kammarkollegiets förslag om fördelning av kostnaderna har jag inget att erinra. Vissa av dessa arbeten är mycket brådskande. Särskilt gäller detta förbättringen av brandskyddet. Innevarande budgetår bör härför anvisas 70 000 kr.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till restaurering av äldre domkyrkor* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 70 000 kr.

#### **E. Högre utbildning och forskning**

[3] **E 20. Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna m. m.: Avlöningar till lärarpersonal.** I riksstaten för innevarande budgetår är förevarande förslagsanslag uppfört med ett belopp av 106 850 000 kr. Av beloppet

disponerar Vetenskapsakademien 3,5 milj. kr. som bidrag för verksamheten under budgetåret 1972/73. Tillsammans med ett beräknat överskott i akademiens bokslut för kalenderåret 1971 och återstående utbetalningar av almanacksmedel bedömdes statsbidraget kunna säkerställa verksamheten vid akademiens institutioner på 1971 års nivå under innevarande budgetår (jfr prop. 1972: 1 bil. 10 s. 331).

Utbildningsutskottet anförde i sitt betänkande (UbU 1972: 9 s. 5) bl. a. att det var svårt att bedöma akademiens medelsbehov med hänsyn i första hand till osäkerheten beträffande de återstående privilegieinkomsterna. Utskottet utgick från att Kungl. Maj:t uppmärksamst skulle följa den ekonomiska situationen för Vetenskapsakademien och dess institutioner.

*Vetenskapsakademien* har i skrivelse den 6 december 1972 anhållit om ett extra statsanslag för innevarande budgetår med dels 1 363 000 kr. för att täcka kostnader för — i förhållande till närmast föregående budgetperiod — oförändrad verksamhet, som tidigare bekostats med almanacksinkomster, dels 125 700 kr. för att täcka kostnader för akademiens forskarutbytesverksamhet.

I bokslutet för Vetenskapsakademiens verksamhet perioden den 1 januari 1971—den 30 juni 1972 uppgick överskottet till 312 000 kr. Beloppet är mindre än det som utgjorde beräkningsgrund för statsbidraget för innevarande budgetår. Den återstående utbetalningen av almanacksmedel för perioden den 1 januari 1972—den 30 juni 1972 uppgick enligt akademien till 2 690 000 kr. mot det som underlag för statsbidraget beräknade beloppet om 3,1 milj. kr. När Vetenskapsakademien i juni 1972 fastställde staten för innevarande budgetår underbalanserades budgeten med 1,5 milj. kr. Efter korrigeringar med anledning av bokslut och slutredovisning av almanacksintäkterna uppgår akademiens budgetunderskott för innevarande budgetår till 1 363 000 kr. och akademien anhåller om att nämnda underskott täcks genom ett extra statsanslag.

Vidare redovisar Vetenskapsakademien i skrivelsen forskningssamarbetet och forskarutbytet med utländska akademier. I de fall akademien hos Kungl. Maj:t anhållit om anslag för denna verksamhet har från Kungl. Maj:ts sida hänvisats till forskningsråden. Vetenskapsakademien har därför för innevarande budgetår hos forskningsråden och styrelsen för teknisk utveckling ansökt om anslag med sammanlagt 210 000 kr. för forskarutbytet med Royal Society, London, medicinska vetenskapsakademien i Sovjetunionen och vetenskapsakademien i Ungern. De beviljade anslagen uppgår till sammanlagt 84 300 kr., varför akademien hemställer om statsanslag med 125 700 kr. för dessa ändamål.

*Riksrevisionsverket* tillstyrker i yttrande över Vetenskapsakademiens framställning att akademien erhåller ett ytterligare anslag om 410 000 kr. motsvarande de minskade inkomsterna av almanacksprivilegiet. Verket finner det i sammanhanget märkligt att akademien underbalanserat

staten med 1,5 milj. kr. och att inte försök gjorts att anvisa finansiering eller att begränsa kostnaderna. Vad gäller det begärda extra anslaget för akademiens forskarutbyte konstaterar verket att då Kungl. Maj:t överlämnat ansvaret för denna prövning till forskningsråden, det inte synes motiverat att Kungl. Maj:t på nytt tar över denna prövning.

#### *Föredraganden*

Bidraget till Vetenskapsakademien budgetåret 1972/73 på 3,5 milj. kr. avsåg att, tillsammans med ett beräknat bokslutsöverskott för år 1971 samt återstående utbetalningar av almanacksintäkter, finansiera kostnaderna för driften av akademiens institutioner på 1971 års nivå. Förutsättningarna för beräkningen av bidraget har emellertid förändrats genom att såväl överskottet för år 1971 som den sista utbetalningen av almanacksmedlen visade sig bli mindre än vad som kunde förutses. Enligt min mening bör akademien därför erhålla ytterligare medel för att täcka det härigenom uppkomna underskottet samt för vissa löne- och omkostnadsökningar. Däremot bör inte ytterligare medel anvisas för bestridande av kostnader som föranleds av en i jämförelse med 1971 års verksamhet höjd ambitionsnivå och inte heller för de utgifter för akademiens forskarutbyte som prövas av forskningsråden. Med hänvisning till vad jag anfört förordar jag att Vetenskapsakademien erhåller ytterligare bidrag med 800 000 kr. för verksamheten 1972/73.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna m. m.: Avlöningar till lärarpersonal* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kr.

[4] **F 16. Bidrag till Ericastiftelsen.** I riksstaten för innevarande budgetår har under denna rubrik förts upp ett förslagsanslag av 742 000 kr. Anslaget har därvid beräknats med utgångspunkt i en jämfört med budgetåret 1971/72 oförändrad fördelning av kostnaderna vid Ericastiftelsen mellan huvudmännen (jfr. prop. 1972: 1 bil. 10 s. 423). I sitt betänkande 1972: 7 (s. 17) framhöll utbildningsutskottet att om ytterligare medel behövdes under budgetåret 1972/73 därför att annan huvudman än staten bidrog i mindre omfattning än som angetts i statsrådsprotokollet, erforderliga medel borde begäras på tilläggsstat.

Enligt en den 28 juni 1972 träffad överenskommelse mellan staten, Ericastiftelsen och Stockholms läns landsting utgår budgetåren 1972/73 och 1973/74 bidrag till Ericastiftelsen från staten och landstingskommunen med vardera 50 % av stiftelsens nettokostnad enligt fastställd stat. Därjämte skall staten till landstingskommunen utge bidrag med 75 000 kr. för vardera budgetåret. Avtalet har godkänts av landstinget och den 28 december 1972 av Kungl. Maj:t.

I enlighet med avtalet har Kungl. Maj:t genom beslut den 9 februari

1973 medgivit att dels ytterligare högst 82 500 kr. utbetalas till Ericastiftelsen, dels 75 000 kr. utbetalas till Stockholms läns landstingskommun. Anslaget kommer därmed att belastas med högre belopp än som förts upp i riksstaten. Riksdagen bör underrättas om detta.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t bereder riksdagen tillfälle

att ta del av vad jag har anfört i det föregående om dispositionen av förslagsanslaget *Bidrag till Ericastiftelsen*.

## KAPITALBUDGETEN

### II. STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

[5] **16. Radio- och televisionshus.** I riksstaten för innevarande budgetår har under denna anslagsrubrik anvisats ett investeringsanslag av 12 milj. kr. Enligt gällande handläggningsordning för Sveriges Radios byggnadsärenden svarar Sveriges Radio för upprättande av programhandlingar för byggnadsobjekt och för redovisningen av dessa till Kungl. Maj:t, medan byggnadsstyrelsen har huvudansvaret för projekteringen och byggandet.

Sveriges Radio har med skrivelse den 12 juli 1972 hemställt att Kungl. Maj:t uppdrar åt byggnadsstyrelsen att — i huvudsaklig överensstämmelse med ett av Sveriges Radio utarbetat lokalprogram — projektera nybyggnad av TV-hus i Malmö. Nybyggnaden föreslås bli uppförd i anslutning till Sveriges Radios befintliga verkstadslokaler i Jägersro. I avvakten på Kungl. Maj:ts uppdrag har därefter byggnadsstyrelsen på Sveriges Radios uppdrag igångsatt och drivit projekteringen fram t. o. m. systemhandlingar. Byggnadsstyrelsen har med skrivelse den 5 februari 1973 redovisat systemhandlingar.

Nybyggnaden syftar till en samlad lokallösning för TV-verksamheten i Malmö som nu bedrivs på skilda platser och med delvis provisoriska anläggningar. Den projekterade nybyggnaden upptas i huvudsak av studioblock för två TV-studios om 100 och 600 m<sup>2</sup> jämte kringyta. Nybyggnadens totalyta beräknas till 7 870 m<sup>2</sup> och byggnadsvolymen till 35 560 m<sup>3</sup>. Kostnaden uppskattas till 15 milj. kr. i prisläget den 1 april 1972. Byggnadsarbetena kan påbörjas i oktober 1973 för att vara avslutade i oktober 1975.

#### *Departementschefen*

Lokalsituationen för Sveriges Radios programverksamhet i Malmö har under senare år varit mindre tillfredsställande. Bl. a. har det varit nödvändigt att bedriva TV-produktion i provisoriska lokaler med otill-

räcklig kapacitet. I sammanhanget bör erinras om riksdagens beslut (prop. 1966: 136, SU 1966: 163, rskr 1966: 388) enligt vilket ungefär en fjärdedel av Sveriges Radios programproduktion bör ske regionalt. Av den regionala programproduktionen för TV svarar Malmö- och Göteborgsdistrikten tillsammans för huvudparten.

Jag förordar att i investeringsplanen förs upp en kostnadsram av 15 milj. kr. i prisläget den 1 april 1972 för TV-hus i Malmö.

Med hänvisning till de beräkningar som byggnadsstyrelsen gjort av medelsbehovet under förevarande anslag för innevarande budgetår räknar jag med att de utgifter som hänger samman med nu ifrågavarande byggnadsobjekt kan bestridas av tillgängliga medel under förevarande anslag. Jag förordar att så får ske.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att godkänna vad jag förordat angående bestridande av kostnaderna för TV-hus i Malmö.

[6] **17. Byggnadsarbeten vid universiteten m. m.** I riksstaten för innevarande budgetår har under denna anslagsrubrik anvisats ett investeringsanslag av 180 milj. kr. (prop. 1972: 28, UbU 1972: 13, rskr 1972: 130). Medelsreservationen vid budgetårets början uppgick till drygt 28 milj. kr. Följande bör redovisas för riksdagen i detta sammanhang.

## Stockholm

*Om- och tillbyggnad av djurhus vid karolinska institutet.* Som ett led i åtgärderna för att stimulera sysselsättningen inom byggnadssektorn uppdrog Kungl. Maj:t den 9 februari 1973 åt byggnadsstyrelsen att med anlitande förskottsvis av tillgängliga medel inom statens allmänna fastighetsfond utföra om- och tillbyggnad av djurhus vid fysiologiska institutionen vid karolinska institutet. Kostnaderna för om- och tillbyggnadsarbetena — som berör  $(225 + 203 =) 428 \text{ m}^2$  rumsyta — har beräknats till 1 180 000 kr. och bör belasta detta investeringsanslag.

*Fastighetsförvärv för lärarhögskolan.* Efter statsmakternas beslut om inrättande av en lärarhögskola med tillhörande övningsskola i Stockholm (prop. 1954: 209, SU 1954: 189, rskr 1954: 393) träffades avtal mellan staten och Stockholms stad om villkoren för statens förvärv av den som övningsskola avsedda Fredhällsskolan. Staten erlade 2,3 milj. kr. till staden som bidrag för uppförandet av nya skollokaler för de lågstadielklasser som tidigare varit förlagda till Fredhällsskolan. När bidragssumman fastställdes beaktades värdet för staden av att staten i framtiden skulle komma att svara för kostnaderna för undervisningen av de klassavdelningar som skulle ingå i övningsskolan. Utförliga redogörelser för förhandlingarna och avtalet har lämnats i prop. 1955: 119 (s. 9) och prop. 1956: 1 (bil. 10 s. 402).

Till följd av övergången till den år 1967 beslutade nya organisationen av lärarutbildningen (prop. 1967: 4, SU 1967: 51, rskr 1967: 143) utvecklades övningsskolorna vid de nuvarande lärarhögskolorna med utgången av budgetåret 1967/68. Förhandlingar har därefter förts mellan statens förhandlingsnämnd och delegerade för Stockholms kommun om den medverkan från kommunen som krävs för att reformerad lärarutbildning skall kunna anordnas i Stockholm. I skrivelse den 3 november 1972 — med vilken statens förhandlingsnämnd överlämnat ett under förbehåll av Kungl. Maj:ts och kommunfullmäktiges godkännande träffat avtal om lärarhögskolan i Stockholm m. m. — har nämnden anmält att den funnit det skäligt att till diskussion ta upp även frågan om ytterligare ersättning till kommunen för förvärvet av Fredhällsskolan. Det belopp — 6,2 milj. kr. — som staten enligt avtalet skall betala till kommunen har enligt nämnden fastställts under beaktande av parternas ömsesidiga prestationer fram till den 1 juli 1968 samt med hänsyn till dels att den kompletterande köpeskillingen rätteligen borde ha erlagts den 1 juli 1968, dels att kommunen avstår från att begära statsbidrag för om- och tillbyggnad av den skola till vilken den förutvarande övningsskolornas klassavdelningar överflyttats.

Enligt avtalet skall nämnda belopp av 6,2 milj. kr. utbetalas till kommunen senast den 31 januari 1973. Kungl. Maj:t anbefallde därför den 26 januari 1973 byggnadsstyrelsen att av tillgängliga medel under detta investeringsanslag till Stockholms kommun utbetala beloppet à conto i avvaktan på Kungl. Maj:ts slutliga beslut i frågan om godkännande av avtalet. Kommunfullmäktige i Stockholm har den 18 december 1972 godkänt avtalet.

Byggnadsstyrelsen föreslår att en kostnadsram av 6,2 milj. kr. förs upp i investeringsplanen för innevarande budgetår.

## Uppsala

*Nybyggnader på Artillerifältet.* Jag har i annat sammanhang tidigare denna dag redovisat att en tredje etapp av nybyggnaderna bör påbörjas redan innevarande budgetår. Etappen omfattar 6 300 m<sup>2</sup> rumsyta. Kostnaderna för etapperna I—III beräknas till 132 270 000 kr.

## Lund

*Ny- och ombyggnader för icke-laborativa institutioner m. m.* Som jag redovisat i prop. 1972: 125 (bil. 6 s. 43) uppdrog Kungl. Maj:t den 30 juni 1972 — som ett led i åtgärderna för att stimulera sysselsättningen inom byggnadssektorn — åt byggnadsstyrelsen att till vintermånaderna 1972—1973 tidigarelägga arbeten med ombyggnad av äldre byggnader inom södra lasarettsområdet i Lund inom en kostnadsram av 2 milj. kr.

Kostnaderna, som förskottsvis bestrids med anlitage av tillgängliga medel inom statens allmänna fastighetsfond, bör enligt styrelsens förslag belasta detta investeringsanslag. Styrelsen — som avser att senare redovisa de övriga förslag som föranleds av Kungl. Maj:ts uppdrag den 28 januari 1972 till styrelsen att projektera nya lokaler inom södra lasarettsområdet för icke-laborativa institutioner m. m. — föreslår att en kostnadsram av 2 milj. kr. förs upp i investeringsplanen.

### Luleå

*Nybyggnader för högskolan.* I prop. 1971: 59 redovisade jag att planeringen för högskolan i Luleå inriktades på en permanent utbyggnad inom Porsöområdet, där Luleå kommun utfäst sig att kostnadsfritt ställa mark med erforderlig försörjning i form av vatten, avlopp, elektricitet och vägar till förfogande. Jag redovisade samtidigt att kommunen inom området uppförde lokaler för högskolan, av vilka en första etapp sedermera blev färdig till höstterminen 1971, då verksamheten vid högskolan inleddes.

Genom avtal med Luleå kommun har ett markområde om ca 24 hektar överlåtits till staten. Överlåtelsen har till den del den avser mark för högskolan skett utan ersättning. Som villkor för överlåtelsen i denna del gäller att området skall användas för högre utbildning och forskning fram till år 2000. I avtalet har vidare föreskrivits att särskild överenskommelse skall träffas om ersättning — grundad på produktionskostnaden — för de av kommunen för högskolan uppförda byggnaderna inom området. Avtalet har godkänts av Kungl. Maj:t den 31 augusti 1972.

De av kommunen uppförda lokalerna — etapperna I—II av nybyggnaderna för högskolan — omfattar en rumsyta av ca 4 000 m<sup>2</sup> exkl. kapprum m. m.

Byggnadsstyrelsen anmälde den 9 januari 1973 att kommunen — som meddelat att den slutliga kostnaden för etapperna I—II inte kan anges förrän under hösten 1973 — anhållit om utbetalning à conto av ersättningen i avvaktan på slutlig överenskommelse. Kungl. Maj:t medgav den 26 januari 1973 att byggnadsstyrelsen av tillgängliga medel under detta investeringsanslag till kommunen utbetalar à conto högst 9 milj. kr.

I annat sammanhang tidigare denna dag har jag redovisat att etapperna V—VI av nybyggnaderna bör påbörjas redan innevarande budgetår. Kostnaderna för dessa etapper uppskattades till 28,6 milj. kr.

I investeringsplanen har för nybyggnader för högskolan i Luleå förts upp en kostnadsram av 34 830 000 kr. i prisläget den 1 april 1972 (prop. 1972: 28 s. 14 och prop. 1972: 130 bil. 6 s. 45). Till följd av vissa justeringar i etappindelningen m. m. kommer kostnaderna för de etapper som avses med denna ram att reduceras något.

*Föredraganden*

Med hänvisning till vad jag redovisat i det föregående bör i investeringsplanen föras upp följande nya och ändrade kostnadsramar — i 1 000-tal kr. — i prisläget den 1 april 1972.

*Stockholm*

|                                                          |       |
|----------------------------------------------------------|-------|
| Om- och tillbyggnad av djurhus vid karolinska institutet | 1 180 |
| Fastighetsförvärv för lärarhögskolan                     | 6 200 |

*Uppsala*

|                                |         |
|--------------------------------|---------|
| Nybyggnader på Artillerifältet | 132 270 |
|--------------------------------|---------|

*Lund*

|                                                             |       |
|-------------------------------------------------------------|-------|
| Ny- och ombyggnader för icke-laborativa institutioner m. m. | 2 000 |
|-------------------------------------------------------------|-------|

*Luleå*

|                           |        |
|---------------------------|--------|
| Nybyggnader för högskolan | 72 430 |
|---------------------------|--------|

Jag räknar med att i annat sammanhang få återkomma till Kungl. Maj:t med förslag till den ändring av kostnadsramen för nybyggnader för högskolan i Luleå som bör följa av de tidigare nämnda justeringarna av etappindelningen.

Vid min anmälan tidigare denna dag av frågan om anslag för budgetåret 1973/74 till byggnadsarbeten vid universiteten m. m. redovisade jag en beräkning av det samlade medelsbehovet för budgetåren 1972/73 och 1973/74 varav framgick att under detta investeringsanslag ytterligare 15 milj. kr. behöver anvisas på tilläggsstat för innevarande budgetår.

Med skrivelse den 28 juni 1972 har statens förhandlingsnämnd för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat bl. a. avtal med Karlstads kommun om överlåtelse till staten av ett område om ca 11,5 hektar inom stadsdelen Kronoparken i Karlstads kommun, avsett för nybyggnaderna för universitetsfilialen och lärarhögskolan samt avtal med Värmlands läns landstingskommun om försäljning till landstingskommunen av den f. n. av lärarhögskolan disponerade fastigheten Seminaristen 10 i Karlstads kommun. Den senare överlåtelsen sker mot en på visst sätt indexreglerad köpeskilling av 8 milj. kr., varav 6,5 milj. kr. avser byggnaderna. Landstingskommunen avser att ta byggnaderna i anspråk för en vårdyrkeskola. Som förutsättning för ettbart av avtalen — som godkänts av resp. kommunfullmäktige i Karlstad och Värmlands läns landsting — gäller att även det andra avtalet godkänns. Vidare gäller som villkor för överlåtelsen från Karlstads kommun att området skall användas för högre utbildning och forskning fram till år 2000. Jag finner de båda avtalen tillfredsställande och förordar att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att till Värmlands läns landstingskommun försälja nämnda fastighet.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

1. till *Byggnadsarbeten vid universiteten m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett investeringsanslag av 15 000 000 kr.,
2. bemyndiga Kungl. Maj:t att sälja fastigheten Seminaristen 10 i Karlstads kommun till Värmlands läns landstingskommun.

Vad föredragandena sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

*Gunnel Anderson*



## Bilaga 7

## JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTS-SON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Bengtsson, anmäler de ärenden under jordbruksdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 och anför.

## DRIFTBUDGETEN

## NIONDE HUVUDTITELN

## A. Jordbruksdepartementet m. m.

[1] A 3. Kommittéer m. m. På riksstaten för innevarande budgetår har under denna anslagsrubrik anvisats ett reservationsanslag av 7,8 milj. kr.

Reservationen på anslaget från föregående budgetår uppgick den 1 juli 1972 till 1 390 194 kr., varför totalt 9 190 194 kr. finns disponibla under innevarande budgetår. Kostnaderna för 1972 års FN-konferens om den mänskliga miljön kommer i vad avser belastning av detta anslag att uppgå till totalt ca 12 milj. kr. Kungl. Maj:t har i beslut den 28 december 1972 föreskrivit att vissa oförutsedda kostnader av 3 milj. kr. i samband med nämnda konferens skall förskottsvis utgå från det för budgetåret 1972/73 anvisade förslagsanslaget Oförutsedda utgifter. Detta belopp skulle tillföras nionde huvudtitelns kommittéanslag. Beloppet bör slutligt bestridas från sistnämnda anslag. Med hänsyn till belastningen och behovet av medel för övriga kommittéer behöver detta anslag tillföras ytterligare 4 milj. kr.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kommittéer m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 000 kr.

## B. Jordbrukets rationalisering m. m.

[2] **B 6. Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti.** För innevarande budgetår har under denna anslagsrubrik anvisats ett förslagsanslag av 1 milj. kr. Riksdagen har vidare för budgetåret 1972/73 medgivit att statlig kreditgaranti får lämnas för lån till yttre rationalisering, lån till inre rationalisering, jordförvärvslån, driftslån, maskinlån, lån till uppförande av lagerhus för jordbruksändamål m. m., lån till trädgårdsnäringens rationalisering m. m., lån till rennäringens rationalisering m. m. samt lån till inköp av avelshästar och ridhästar med sammanlagt 303 milj. kr., varav till uppförande av lagerhus för jordbruksändamål m. m. 4 milj. kr., till trädgårdsnäringens rationalisering m. m. 9 milj. kr., till rennäringens rationalisering m. m. 2,5 milj. kr. samt till inköp av avelshästar och ridhästar 500 000 kr.

### *Lantbruksstyrelsen*

Efterfrågan på kreditgarantier för lån till trädgårdsnäringens rationalisering m. m. har ökat. Ökningen beror på dels ändrade regler för kreditgaranti för nyetableringslån och driftslån till trädgårdsföretag, dels ökade investeringskostnader, dels ock ändrat läge på kreditmarknaden och större optimism bland trädgårdsodlarna inför den framtida utvecklingen.

Lantbruksstyrelsen har inhämtat uppgifter från lantbruksnämnderna om hittills ianspråktaga belopp och om beräknat behov av medel under återstoden av budgetåret. Av dessa uppgifter framgår att behovet av lånegarantier för nyssnämnda ändamål för innevarande budgetår beräknas till ca 11 milj. kr. Det är angeläget att rationaliseringsverksamheten inom trädgårdsnäringen inte hämmas eller att planerade åtgärder senareläggs. Ramen för kreditgarantier för lån till trädgårdsnäringens rationalisering m. m. för budgetåret 1972/73 bör därför ökas med 2 milj. kr. till 11 milj. kr.

### *Departementschefen*

Stödet till trädgårdsnäringens rationalisering syftar framför allt till att stimulera och underlätta uppbyggnaden av rationella trädgårdsföretag. Det är därför angeläget att ramen för kreditgarantier för lån till detta ändamål är så avpassad att efterfrågan på garantier kan tillgodoses. Enligt min mening bör den för budgetåret 1972/73 fastställda kreditgarantiramen höjas med 2 milj. kr. till 11 milj. kr. Detta kan ske utan att de totala kreditgarantiramarna på sammanlagt 303 milj. kr. behöver höjas. Ramen för kreditgaranti för lån till yttre rationalisering inom jordbruket kan nämligen sänkas med motsvarande belopp.

För budgetåret 1972/73 bör sålunda statlig kreditgaranti beräknas för lån till yttre rationalisering med 88 milj. kr., för lån till inre rationalise-

ring med 90 milj. kr., för jordförvärvslån med 55 milj. kr., för driftslån med 45 milj. kr., för maskinlån med 7 milj. kr., för lån till uppförande av lagerhus för jordbruksändamål m. m. med 4 milj. kr., för lån till trädgårdsnäringsens rationalisering m. m. med 11 milj. kr., för lån till rennäringsens rationalisering m. m. med 2,5 milj. kr. samt för lån till inköp av avelshästar och ridhästar med 500 000 kr. Kungl. Maj:t bör kunna närmare bestämma fördelningen mellan de fem förstnämnda ändamålen.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att för budgetåret 1972/73 statlig kreditgaranti lämnas för lån till yttre rationalisering, lån till inre rationalisering, jordförvärvslån, driftslån, maskinlån, lån till uppförande av lagerhus för jordbruksändamål m. m., lån till trädgårdsnäringsens rationalisering m. m., lån till rennäringsens rationalisering m. m. samt lån till inköp av avelshästar och ridhästar med sammanlagt 303 000 000 kr., varav till uppförande av lagerhus för jordbruksändamål m. m. 4 milj. kr., till trädgårdsnäringsens rationalisering m. m. 11 milj. kr., till rennäringsens rationalisering m. m. 2,5 milj. kr. samt till inköp av avelshästar och ridhästar 500 000 kr.

## H. Miljövård m. m.

[3] **H 14. Bidrag till projekteringskostnader för Åreprojektet.** Inget anslag finns upptaget i riksstaten för detta ändamål för innevarande budgetår.

Kommittén för planering av turistanläggningar och friluftsområden har i september 1971 avlämnat delbetänkandet (Ds Jo 1971: 5) Åre — utvecklingsplan för ett svenskt rekreationsområde.

I betänkandet redovisas ett förslag för utbyggnad av Åreregionen till landets första stora utbyggda område för det fjärrinriktade rekreationslivet. De sammanlagda kostnaderna för utbyggnaden beräknas till ca 150 milj. kr., varav staten föreslås svara för ca 100 milj. kr., framför allt i form av lokaliseringsstöd, lokaliseringslån, arbetsmarknadsmedel och anläggningsstöd till idrotten. Dessutom förutses 25 milj. kr. i kommunala och 25 milj. kr. i privata investeringar.

Förslaget har remissbehandlats. Sammanlagt har 42 yttranden avgivits. Remissinstanserna ansluter sig till kommitténs målsättning om allsidigt utbyggda större rekreationsområden där stora befolkningsgrupper kan beredas möjlighet till rekreation för rimliga kostnader. Remissinstanserna biträder också kommitténs val av Åreregionen som rekreationsområde, vilket anses uppfylla de krav som bör ställas på ett större rekreationsområde. Kritik framförs dock mot bl. a. de delar av utred-

ningens förslag som berör kommunikationsfrågor, marknadsföring, företags- och kommunalekonomiska frågor, sysselsättningsfrågor samt vissa fiskefrågor.

För att ytterligare belysa de kritiserade punkterna bildades i mars 1972 en särskild arbetsgrupp inom kommittén med representanter för berörda departement samt Jämtlands läns landsting, Järpens kommunblock och RESO. Arbetsgruppen avlämnade den 31 oktober 1972 en rapport (Ds Jo 1972: 7) avseende utbyggnad av Åreregionen för turism och rekreation.

Arbetsgruppen redovisar en undersökning om vägbyggnadsbehovet, vilken gjorts i samråd med berörda vägmyndigheter och föreslår bygande av en turistväg mellan Åre och Färviken, ombyggnad av vägsträckan Staa—Tännforsen samt nya eller förbättrade lokalvägar. Beträffande fjärrtransporter och lokaltransporter finner arbetsgruppen inte någon kapacitetsbrist föreligga.

Om Åreprojektet genomförs i sin helhet, beräknas det ge sysselsättning motsvarande ca 680 helårsarbetande. Av dessa beräknas 230 till följd av de nya anläggningar som föreslås i utvecklingsplanen. Den indirekta ökningen av antalet sysselsatta beräknas motsvara 390 helårsarbetande. Om det genomsnittliga utnyttjandet av inkvarteringsanläggningarna i Åreområdet i förhållande till nuläget kan ökas med ca två veckor kan man enligt arbetsgruppen dessutom räkna med en ökning med ytterligare 60 helårsarbetande på redan befintliga anläggningar. Till detta kommer de arbetstillfällen som anläggningsarbetena ger upphov till och som uppskattas motsvara totalt ca 1 740 årsverken.

Enligt arbetsgruppens företagsekonomiska utredning kan, om den av kommittén föreslagna utvecklingsplanen genomförs, verksamheten väntas ge ett ekonomiskt godtagbart resultat utan subventioner under förutsättning att beläggningen ökar med 25 % i förhållande till nuläget. Med en kapitalsubvention av ca 40 % av investeringsbeloppet kan verksamheten redan vid dagens beräknade beläggning antas bli självbärande. Genom att låta vissa av kommittén föreslagna uppenbart olönsamma investeringar utgå eller senareläggas och genom en lämplig etappindelning och utbyggnadstakt kan enligt arbetsgruppens bedömningar riskerna för förlust begränsas och det ekonomiska utbytet sannolikt förbättras.

Med de förutsättningar arbetsgruppen använt vid sin kommunalekonomiska utredning väntas den primärkommunala utdebiteringen ha stigit från f. n. 15 kr. 50 öre till 17 kr. år 1985 om inte Åreprojektet genomförs. Om projektet genomförs beräknas utdebiteringen kunna begränsas till 16 kr. 50 öre.

Marknadsföringen bör enligt arbetsgruppen påbörjas omedelbart efter ett eventuellt beslut att genomföra någon del av projektet. Enligt den marknadsbedömning som arbetsgruppen låtit utföra beräknas en totalutbyggnad enligt Åreplanen endast ta i anspråk knappt 1 % av det årligen

ökade semesterresandet i landet. Konkurrensen för andra svenska turistområden bedöms därför vara ringa.

Beträffande jakt och fiske bedöms möjligheter finnas till flera upplåtelser än som f. n. är fallet.

Arbetsgruppen har funnit att det av flera skäl torde vara nödvändigt att projektet genomförs i etapper. En indelning i sex etapper föreslås. Varje etapp indelas i deletapper. Etappindelningen innebär att varje etapp och deletapp skall vara en oberoende enhet som inte i sig kräver fortsatta investeringar.

I etapp 1 föreslås utbyggnad huvudsakligen i själva Åre samt av vägar och andra basinvesteringar inom Åreregionen.

I den första deletappen föreslås utbyggnad av en kabinbana till Åreskutans topp samt två liftar för att göra flackare terrängavsnitt tillgängliga för i första hand mindre avancerade skidåkare. Antalet bäddar föreslås öka med 600 i förhållande till nuläget, framför allt i billiga boendeformer. Kostnaderna för liftar och boendeanläggningar beräknas till 8,3 resp. 6,6 milj. kr. I första deletappen ingår också vissa utomhusanläggningar, bl. a. simbassäng och naturisbana. Vidare föreslås upprustning av vandringsleder och fjällstationen Sylarna samt en turistväg runt Åreskutans östra delar. Härutöver föreslås investeringar i gator samt vatten och avlopp för ca 3,3 milj. kr. Totalkostnaden för denna deletapp beräknas till 36 milj. kr., varav 27 milj. kr. för utbyggnad i själva Åre och 9 milj. kr. för utbyggnad i regionen i övrigt.

För genomförande av den första deletappen beräknar arbetsgruppen att staten skulle svara för 23 milj. kr. i form av lån och bidrag, varav ca 14 milj. kr. i form av beredskapsarbeten enligt nu gällande regler och praxis. Återstoden, 13 milj. kr., skulle tillskjutas av berörda kommuner, landsting och övriga intressenter.

Arbetsgruppen konstaterar att de statliga stödåtgärderna till Järpens kommunblock, till vilket Åreregionen hör, hittills varit betydande. Under perioden 1959—1971 har anvisats ca 83 milj. kr. som statsbidrag till beredskapsarbeten. Detta har lett till investeringar för totalt ca 102 milj. kr. Enligt arbetsgruppen kan det vara lämpligt att ett fortsatt stöd till området inriktas på att förverkliga t. ex. Åreprojektet.

#### *Departementschefen*

Kommittén för planering av turistanläggningar och friluftsområden har i ett delbetänkande lagt fram förslag till utvecklingsprogram för rekreationslivet i Åreregionen. Kommittén konstaterar att området från flera utgångspunkter är lämpligt för turism och friluftsliv. Ett entydigt remissutfall understryker detta.

Jag delar den uppfattning kommittén framfört att det är angeläget att stimulera en utbyggnad av anläggningar för turism och rekreation som kan utnyttjas av stora befolkningsgrupper. Förutsättningarna för detta

är att anläggningarna är lätt tillgängliga och relativt sett prisbilliga. För att åstadkomma detta krävs medverkan från stat och kommun i olika former till anläggningarnas uppförande. Byggandet av sådana anläggningar bör i många fall dessutom kunna bli värdefulla sysselsättningsobjekt. Den föreslagna utbyggnaden i Årereigionen är av intresse både från rekreationssynpunkt och med hänsyn till de möjligheter till meningsfull sysselsättning, som erbjuds vid utbyggnad och drift av anläggningarna.

Den särskilda arbetsgruppen inom kommittén har ytterligare belyst förutsättningarna för en utbyggnad. Jag delar arbetsgruppens uppfattning att en utbyggnad bör ske i etapper. Såväl arbetsmarknadsskäl, särskilt behovet av kontinuerlig sysselsättning i området, som samhällsekonomiska skäl talar för detta. Jag vill särskilt betona vikten av att varje etapp är en oberoende enhet som gör det möjligt att avvakta de marknadsmässiga förutsättningarna innan ställning tas till fortsatt utbyggnad.

Jag kan i huvudsak instämma i de bedömningar som ligger bakom arbetsgruppens förslag till etappindelning. I likhet med arbetsgruppen finner jag det rimligt att staten medverkar vid finansieringen av den första deletappen genom att statligt stöd för sysselsättningen m. m. i området kanaliseras till ifrågavarande projekt. För ett förverkligande av denna krävs emellertid ett fortsatt planerings- och projekteringsarbete med bl. a. en detaljprojektering av de anläggningar som ingår i denna första deletapp.

Staten bör delta i det fortsatta planerings- och projekteringsarbetet. För detta arbete bör ett särskilt bolag bildas. Vid överläggningar som förts med företrädare för berörda kommuner, Jämtlands läns landsting och vissa andra intressenter, bl. a. RESO, har enighet uppnåtts om att bilda ett sådant bolag. Bolagets aktier avses tecknas av sammanläggningsdelegerade för Åre kommunblock, Jämtlands läns landsting och övriga intressenter. Staten bör bli företräd i bolagets styrelse.

Staten bör bidra till kostnaderna för projekteringen. Jag beräknar högst 2 milj. kr. för detta ändamål. Ett särskilt anslag bör anvisas på tilläggsstat III för innevarande budgetår. Kommuner, landsting och övriga intressenter skall enligt överenskommelse svara för resterande belopp.

Med hänvisning till vad jag nu anfört hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

1. godkänna vad jag förordat i fråga om utbyggnad för rekreationslivet i Årereigionen,
2. till *Bidrag till projekteringskostnader för Åreprojektet* på tilläggsstat III till riksdagen för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr.

## I. Diverse

[4] **I 2. Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m.** På riksstaten för innevarande budgetår har under denna anslagsrubrik anvisats ett reservationsanslag av 1 000 kr. På tilläggsstat I har under samma anslagsrubrik anvisats ett reservationsanslag av 1 milj. kr. (prop. 1972: 130 s. 49, JoU 1972: 63, rskr 1972: 333). De under anslaget anvisade medlen står till Kungl. Maj:ts disposition för bidrag vid förluster till följd av naturkatastrof.

Kungl. Maj:t har den 28 december 1972 beviljat ersättningar med anledning av stormskador på växthus, m. m. med 167 000 kr. Med hänsyn till den kritiska betessituationen under vintern 1972/73 inom stora delar av renskötselområdet har Kungl. Maj:t genom beslut den 19 december 1972 och den 9 februari 1973 ställt tillhopa 1 milj. kr. till lantbruksstyrelsens förfogande för att förhindra katastrofskador bland renar genom inköp av tillskottsfoder och transport av renar till lämpliga naturliga beten.

Med hänsyn till att medel enligt min mening ständigt bör finnas i beredskap för med anslaget avsett ändamål hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 1 200 000 kr.

## KAPITALBUDGETEN

### II. STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

[5] **18. Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m.** På riksstaten för innevarande budgetår har under denna anslagsrubrik anvisats ett investeringsanslag av 25 milj. kr. att disponeras i enlighet med en investeringsplan, som upptar av riksdagen godkända kostnadsramar för de i planen ingående objekten. På tilläggsstat I har för ifrågavarande ändamål vidare anvisats investeringsanslag av sammanlagt 15 milj. kr. (prop. 1972: 125 s. 52, FiU 1972: 40, rskr 1972: 331 och prop. 1972: 130 s. 49, JoU 1972: 63, rskr 1972: 333).

*Byggnadsstyrelsen* hemställer att följande objekt tas upp i investeringsplanen för budgetåret 1972/73.

*Lantbrukshögskolan och veterinärhögskolan*

U l t u n a

*Kliniskt centrum, nybyggnad.* Kungl. Maj:t uppdrog den 30 juni 1972 åt byggnadsstyrelsen att projektera nybyggnad av kliniskt centrum.

Detta centrum omfattar en total primär programyta av 19 233 m<sup>2</sup>, varav 9 853 m<sup>2</sup> avser institutionslokaler. Kostnaderna för kliniskt centrum, nybyggnad, beräknas till 81 milj. kr. i prisläget den 1 april 1972. För destruktion av infekterat avfall från veterinärhögskolans och statens veterinärmedicinska anstalts anläggningar i Uppsala har en destruktionsanläggning projekterats i anslutning till obduktionslokalerna inom kliniskt centrum. Kostnaden för destruktionsanläggningen uppgår till 4,5 milj. kr. Styrelsen beräknar att byggstart måste ske i augusti 1973 för att tidsplanen i samband med veterinärhögskolans omlokalisering skall kunna hållas.

*Försörjningsanläggningar, etapp II.* I enlighet med Kungl. Maj:ts beslut den 8 september 1972 har byggnadsstyrelsen projekterat försörjningsanläggningar, etapp II, inom Ultunaområdet i Uppsala. Åtgärderna omfattar bl. a. utbyggnad av vägar samt ledningar, grönytor och andra markarbeten avseende det område dit kliniskt centrum skall förläggas. Styrelsen beräknar för dessa anläggningar en kostnad av 9,1 milj. kr. i prisläget den 1 april 1972. Därvid ingår ej kostnad för värmeförsörjningen. Styrelsen återkommer senare till denna fråga. Liksom i fråga om kliniskt centrum beräknas byggstart till augusti 1973.

*Djurstallar, Kungsängen.* Kungl. Maj:t uppdrog den 18 februari 1972 åt byggnadsstyrelsen att projektera nybyggnad av husdjursvetenskapligt centrum vid Ultuna och vissa djurstallar m.m. vid Kungsängen och Lövsta i Uppsala. Genom beslut den 15 december 1972 har Kungl. Maj:t uppdragit åt byggnadsstyrelsen att utföra byggnadsobjekten husdjursvetenskapligt centrum, nybyggnad och fårstallar, Lövsta.

För djurstallar vid Kungsängen beräknar styrelsen en kostnad av 7 650 000 kr. i prisläget den 1 april 1972. Byggstart är beräknad till oktober 1973.

*Kraftfoderfabrik, Lövsta.* För rubricerade objekt är i gällande investeringsplan upptagen en kostnadsram av 3 030 000 kr. i prisläget den 1 april 1972. Kungl. Maj:ts nyssnämnda uppdrag den 18 februari 1972 innefattar även ett uppdrag åt byggnadsstyrelsen att projektera tillbyggnad av foderfabriken. Styrelsen beräknar kostnaderna för tillbyggnaden till 565 000 kr. i prisläget den 1 april 1972. Byggstart är beräknad till maj 1973.

#### *Departementschefen*

Genom beslut den 30 juni 1972 uppdrog Kungl. Maj:t åt byggnadsstyrelsen att projektera nybyggnad av kliniskt centrum för veterinärhögskolan. Objektet utgör den sista större byggnadsetappen i samband med veterinärhögskolans omlokalisering. Härtill kommer bl. a. byggnadsarbetena för statens veterinärmedicinska anstalt.

Inflyttningen i kliniskt centrum beräknas ske i två etapper. Den första etappen, med beräknad inflyttning höstterminen 1975, omfattar vete-

rinärhögskolans institution för patologi och den radiobiologiska delen av institutionen för klinisk kemi, som där samordnas med den radiobiologiska institutionen vid lantbrukshögskolan. Huvuddelen avses flytta i en andra etapp höstterminen 1976. Denna etapp omfattar bl. a. institutionerna för kirurgi, klinisk kemi, klinisk radiologi, medicin I, medicin II samt obstetrik och gynekologi. Byggstart beräknas ske i augusti 1973. Jag har inget att erinra mot den föreslagna kostnadsberäkningen om sammanlagt 85,5 milj. kr. i prisläget den 1 april 1972. Objektet bör med denna ram tas upp i gällande investeringsplan. Jag vill dock erinra om att tillåtligheten beträffande den i objektet ingående destruktionsanläggningen skall prövas i vederbörlig ordning. I investeringsplanen bör också tas upp en kostnadsram på 9,1 milj. kr. för försörjningsanläggningar, etapp II.

Utgångspunkten vid planeringen av husdjursvetenskapligt centrum samt vissa djurstallar vid Kungsängen och Lövsta har varit att samtliga byggnader skall vara klara hösten 1974. Byggnadsarbetena beträffande husdjursvetenskapligt centrum och fårstallar vid Lövsta har redan påbörjats och byggstarten för djurstallarna vid Kungsängen är beräknad till oktober 1973. Jag har ingen erinran mot den redovisade kostnaden på 7 650 000 kr. för djurstallar vid Kungsängen. Objektet bör således med denna ram tas upp i gällande investeringsplan. Jag har heller inget att erinra mot den beräknade kostnaden av 565 000 kr. för tillbyggnad av kraftfoderfabrik, Lövsta. Kostnadsramen för kraftfoderfabriken bör därför höjas till 3 595 000 kr.

Utgifterna under innevarande budgetår för ovan nämnda byggnadsobjekt bör rymmas inom det till byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m. anvisade investeringsanslaget. Jag förordar därför att utgifterna får bestridas av tillgängliga medel under anslaget.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att godkänna vad jag har förordat i det föregående angående bestridande av utgifterna för vissa byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och veterinärhögskolan.

## V. FONDEN FÖR LÅNEUNDERSTÖD

[6] **7 a. Lån till Täby Galopp AB.** Genom beslut av 1970 års riksdag (prop. 1970: 165 s. 63, JoU 1970: 53, rskr 1970: 413) anvisades Täby Galopp AB ett lån på 2 250 000 kr. Av lånebeloppet avsåg 1,5 milj. kr. likviditetsförbättrande åtgärder och resterande del vissa investeringar. År 1971 beräknade bolaget ett kraftigt underskott i sin verksamhet. För att undvika likvidation av bolaget efterskänkte Kungl. Maj:t efter riksdagens medgivande (prop. 1971: 145 s. 41, JoU 1971: 69, rskr 1971: 318)

genom beslut den 30 december 1971 statens fordran på Täby Galopp AB med ett belopp av 400 000 kr.

I skrivelse den 20 december 1972 har Täby Galopp AB anmält att bolaget under år 1972 vidtagit vissa besparingsåtgärder. Bolaget har dessutom innehållit 10 % av utgående penningpriser i avvaktan på rörelseutfallet. Trots de vidtagna åtgärderna och med ianspråktagande av de innehållna penningpriserna blir den uppkommande förlusten så stor att bolaget kan komma att prövas likvidationspliktigt. Täby Galopp AB hemställer därför att det statliga lånet på nytt skrivs av med erforderligt belopp.

Lantbruksstyrelsen och riksrevisionsverket har efter remiss avgett yttrandet över ansökningsen.

Lantbruksstyrelsen anger att Täby Galopp AB:s resultaträkning för år 1972 utvisar en förlust av 445 207 kr. Förlusten har uppkommit bl. a. genom att totalisatoromsättningen på Täbybanan minskat från 26 milj. kr. år 1971 till 24 milj. kr. år 1972. Omsättningen på banan har under år 1973 visat ett förbättrat resultat. För att Täby Galopp AB på ett meningsfullt sätt skall kunna ingå i den nya organisation, som kan bli resultatet av trav- och galoppsportutredningens nyligen framlagda betänkande, tillstyrker lantbruksstyrelsen en nedskrivning av statens fordran på bolaget med 445 207 kr.

Riksrevisionsverket utgår från att statsmakterna i samband med behandlingen av de förslag som trav- och galoppsportutredningen lagt fram tar ställning till frågan om de villkor som bör gälla för galoppsporten vid en fortsatt verksamhet. I avvaktan på statsmakternas överväganden och beslut i denna fråga bör Täby Galopp AB beredas möjlighet att driva sin verksamhet. Verket motsätter sig därför inte en nedskrivning av statens fordran på bolaget med ca 445 000 kr.

#### *Departementschefen*

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallade jag den 14 maj 1971 en sakkunnig att utreda frågor rörande galoppsporten. Den sakkunnige skulle bl. a. föreslå åtgärder för att söka trygga galoppsportens framtida existens. Utredningsuppdraget utvidgades den 10 december 1971 till att även gälla frågor rörande travsporten.

Under utredningsarbetets gång har olika provisoriska åtgärder vidtagits för att lösa de mest akuta problemen inom sporten. Sålunda har Kungl. Maj:t ändrat skalorna för fördelningen av vinstavdragen vid såväl trav- som galopptävlingar. Vidare har statens fordran på Täby Galopp AB tidigare skrivits av med 400 000 kr.

Trav- och galoppsportutredningen överlämnade sitt betänkande (Ds Jo 1972: 8) i december 1972. Betänkandet har remissbehandlats. Jag avser att senare i vår föreslå Kungl. Maj:t att förelägga riksdagen en proposition angående trav- och galoppsporten. I avvaktan på statsmakter-

nas ställningstaganden i denna fråga bör ytterligare stöd lämnas Täby Galopp AB så att bolaget skall kunna bedriva sin verksamhet även under innevarande år. Den fordran som staten har på bolaget och som redovisas under fonden för låneunderstöd bör således efterges med 445 000 kr.

Under återopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att fordran på Täby Galopp AB efterges med ett belopp av 445 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

*Gunnel Anderson*



## INRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

*Närvarande:* statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler de ärenden under inrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 och anför.

## DRIFTBUDGETEN

### ELFTE HUVUDTITELN

#### B. Arbetsmarknad m. m.

*Arbetsmarknadsstyrelsen* har i skrivelse den 9 februari 1973 begärt ytterligare medel för allmänna och särskilda beredskapsarbeten och därvid anfört bl. a. följande.

Utvecklingen på arbetsmarknaden går f. n. mot en stabilisering. Förändringarna sker emellertid långsamt och har hittills väsentligen kommit till uttryck i en sänkning av antalet varsel om driftinskränkningar samt ökad efterfrågan på arbetare till industrin i södra och mellersta Sverige utanför storstadslänen. För tjänstemännen har läget snarast försämrats.

Beredskapsarbeten har under hösten 1972 liksom under budgetåret 1971/72 behövt bedrivas i förhållandevis stor utsträckning. Arbetenas inriktning har samtidigt blivit mera varierad än tidigare. Under innevarande vinter har omkring 36 000 personer varit sysselsatta i beredskapsarbeten.

Enligt styrelsen blir det nödvändigt att kraftigt inskränka pågående beredskapsarbeten fr. o. m. mars 1973, såvida inte ytterligare medel anvisas. Med den utveckling på arbetsmarknaden som nu kan förutses är det angeläget att arbetena kan bedrivas i nuvarande omfattning till senare delen av april 1973, vilket förutsätter att statsmakterna anvisar yt-

terligare 150 milj. kr. för allmänna beredskapsarbeten och 100 milj. kr. för särskilda beredskapsarbeten.

Styrelsen har vidare i skrivelse den 19 februari 1973 föreslagit att det särskilda stöd till företagsutbildning under budgetåret 1972/73 av vissa nyanställda ungdomar och kvinnor m. fl., som infördes efter godkännande av 1972 års riksdag (prop. 1972: 125 bil. 9, FiU 1972: 40, rskr 1972: 331), skall få utgå under hela år 1973.

Hittills har nyss nämnda särskilda utbildningsstöd enligt arbetsmarknadsstyrelsen medfört nyanställning av omkring 2 500 personer, varav omkring 2 000 ungdomar. Arbetslösheten är emellertid enligt styrelsen fortfarande hög bland ungdom och kvinnor.

Arbetsmarknadsstyrelsen beräknar att 30 000—35 000 ungdomar varje år går direkt ut på arbetsmarknaden efter grundskolans slut, vartill kommer att 35 000 värnpliktiga rycker ut från grundutbildningen i mars och april.

#### *Departementschefen*

Det särskilda utbildningsstödet om 5 kr. i timmen till företag som utöver normal rekrytering anställer ungdomar och kvinnor kan utgå längst till den 1 juli innevarande år. Med hänvisning till att arbetslösheten fortfarande är hög bland ungdomar och kvinnor har arbetsmarknadsstyrelsen begärt att sådant stöd skall få utgå under hela år 1973. Jag anser att skäl kan komma att föreligga att utsträcka giltigheten av bestämmelserna om detta utbildningsstöd att gälla även andra halvåret 1973. Bedömningen härav bör göras med hänsyn till den fortsatta utvecklingen på arbetsmarknaden. Jag förordar därför att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att vid behov utsträcka giltighetstiden på föreslaget sätt.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att utsträcka giltighetstiden för bestämmelserna om det särskilda utbildningsstödet till företag, som utöver normal rekrytering nyanställer ungdom och kvinnor, till utgången av år 1973.

[1] **B 2. Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa.** Under denna rubrik har på riksstaten för innevarande budgetår förts upp ett reservationsanslag av 357 milj. kr., varav 329,2 milj. kr. avser allmänna beredskapsarbeten och 8 milj. kr. detaljplaneringsbidrag. För särskilda beredskapsarbeten har vidare under anslaget B 4. Särskilda åtgärder för arbetsanpassning beräknats 352,8 milj. kr. På Kungl. Maj:ts förslag beslutade förra årets riksdag (prop. 1972: 125 bil. 9, FiU 1972: 40, rskr 1972: 331) att på tilläggsstat I för innevarande budgetår anvisa ytterligare 630 milj. kr. för allmänna beredskapsarbeten och 270 milj. kr. för särskilda beredskapsarbeten. Sammanlagt står därigenom 1 582 milj. kr. till förfogande för beredskapsarbeten.

*Departementschefen*

I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen bedömer jag det nödvändigt att göra det möjligt att bedriva beredskapsarbeten i förhållandevis stor omfattning även under återstoden av budgetåret 1972/73. Jag förordar därför att ytterligare 150 milj. kr. anvisas för allmänna beredskapsarbeten under budgetåret.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att Kungl. Maj:t genom beslut den 23 februari 1973 har vidgat den ram inom vilken arbetsmarknadsstyrelsen under budgetåret 1972/73 får fatta beslut om projekteringsbidrag till kommunala anläggnings- och husbyggnadsarbeten från 8 milj. kr. till 30 milj. kr. De ökade utgifter för delprogrammet Detaljplaneringsbidrag som till följd härav kan väntas uppstå under innevarande budgetår torde rymmas inom ramen för den nu föreslagna sammanlagda medelstillgången under anslaget.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sysselsättningskapande åtgärder för arbetslösa* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 000 kr.

[2] **B 4. Särskilda åtgärder för arbetsanpassning.** Under denna rubrik har på riksstaten för innevarande budgetår förts upp ett reservationsanslag av 790 milj. kr., varav 352,8 milj. kr. avser särskilda beredskapsarbeten. Som jag nyss nämnde anvisade förra årets riksdag på tilläggsstat I för innevarande budgetår ytterligare 270 milj. kr. för särskilda beredskapsarbeten.

Med hänvisning till vad som har anförts tidigare hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Särskilda åtgärder för arbetsanpassning* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 000 kr.

**KAPITALBUDGETEN****IV. STATENS UTLÅNINGSFONDER**

[3] **15. Lånefonden för allmänna samlingslokaler.** Under denna rubrik har på riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag om 14 milj. kr.

Lånebestämmelserna finns i kungörelsen (1957: 367) om statslån för anordnande av allmänna samlingslokaler m. m. (ändrad 1960: 315).

Riksdagen fastställer för varje budgetår en ram för beslut om lån från fonden. För budgetåret 1972/73 har riksdagen medgivit att lån får beviljas med högst 15 milj. kr. I prop. 1973: 1 (bil. 13, p. E 7) har för

budgetåret 1973/74 föreslagits en ram om 20 milj. kr. för stöd i nya former till nytillkommande samlingslokaler. Härtill kommer en ram om 5 milj. kr. för stöd till befintliga lokaler.

Statens nämnd för samlingslokaler har i skrivelse den 6 februari 1973 hemställt att såväl låneramen som anslaget till lånefonden för innevarande budgetår ökas med 5 milj. kr. till 20 resp. 19 milj. kr., varvid nämnden har anfört bl. a. följande. Under tiden den 1 juli 1972—den 31 januari 1973 har Kungl. Maj:t beviljat lån för anordnande av allmänna samlingslokaler med sammanlagt 11 590 300 kr. Statens nämnd för samlingslokaler har härutöver beslutat att hos Kungl. Maj:t tillstyrka låneansökningar avseende tillhopa 3 360 000 kr. Den fastlagda låneramen har sålunda praktiskt taget helt tagits i anspråk. Det kan antas att rådande sysselsättningsläge på byggnadsmarknaden utgör en av anledningarna till de ökade anspråken på lånemedel. Bl. a. på arbetsmarknadsmyndigheternas initiativ och efter påtryckningar från kommunalt håll torde åtskilliga relativt omfattande samlingslokalprojekt ha tidigarelagts. Nämnden har från allmänna synpunkter ansett sig böra i möjligaste mån tillmötesgå sådana låneansökningar. Hos nämnden inneliggande ansökningar avser lån på sammanlagt ca 3 400 000 kr. Härtill kommer de ytterligare anspråk på lån som kan aktualiseras under återstoden av budgetåret.

#### *Departementschefen*

Om riksdagen beslutar i enlighet med de i det föregående nämnda förslagen i årets statsverksproposition, kommer ramarna för stöd till samlingslokaler att vidgas väsentligt för nästa budgetår. Gällande låneram ger inte utrymme för ytterligare lån. Behovet att ge lån för angelägna lokalprojekt bör enligt min mening tillgodoses genom att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att ta den ram som fastställs för nästa budgetår för nytillkommande lokaler i anspråk redan före den 1 juli 1973. Härvid bör räntefria stående lånebelopp avräknas mot bidragsdelen av den nya ramen.

Med hänsyn till den beräknade medelsåtgången under lånefonden bör anslaget till fonden ökas med 2 milj. kr.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

1. medge att beslut om lån, som skall utgå från lånefonden för allmänna samlingslokaler, får före den 1 juli 1973 meddelas med ianspråktagande av den ram för stöd till nytillkommande samlingslokaler som riksdagen fastställer för budgetåret 1973/74,
2. till *Lånefonden för allmänna samlingslokaler* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kr.

## V. FONDEN FÖR LÅNEUNDERSTÖD

[4] 10. **Regionalpolitiskt stöd: Lokaliseringslån.** Genom beslut av 1970 års riksdag (prop. 1970: 75, SU 1970: 103, rskr 1970: 270) fastställdes riktlinjerna för regionalpolitiskt stöd för treårsperioden 1970/71—1972/73.

Ramen för regionalpolitiskt stöd under treårsperioden fastställdes till 1 200 milj. kr. Härav beräknades av Kungl. Maj:t 200 milj. kr. för lokaliseringsbidrag/avskrivningslån, 100 milj. kr. för utbildningsstöd, 25 milj. kr. för sysselsättningsstöd och 75 milj. kr. för transportstöd. För lokaliseringslån slutligen beräknades 800 milj. kr. Utöver nämnda ram fick Kungl. Maj:t för beslut om regionalpolitiskt stöd disponera de belopp om sammanlagt 87 milj. kr., som kvarstod outnyttjade vid utgången av den femåriga försöksperioden 1965/66—1969/70.

Medelsramen för regionalpolitiska stödåtgärder, beräknade delramar för de skilda ändamålen — exkl. transportstödet — samt de belopp vilka genom beslut t. o. m. januari 1973 disponerats av ramarna framgår av följande tablå. (Belopp i milj. kr.).

| Ändamål                                                                           | Beräknade delramar | Disponerat genom beslut t.o.m. 1973-01-31 | Återstod att disponera i förhållande till ramen |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| Lokaliseringsbidrag/<br>avskrivningslån och<br>flyttningssättning<br>till företag | (200+3=) 203       | 168,3                                     |                                                 |
| Utbildningsstöd                                                                   | 100                | 141,4                                     |                                                 |
| Sysselsättningsstöd                                                               | 25                 | 21,8                                      |                                                 |
|                                                                                   | 328                | 331,5                                     | — 3,5                                           |
| Lokaliseringslån                                                                  | (800+84=) 884      | 735,7                                     | 148,3                                           |
| Ram:                                                                              | 1 212              | 1 067,2                                   | 144,8                                           |

Antalet företag som har fått regionalpolitiskt stöd har successivt ökat under de senaste åren. Under år 1972 har 175 företag beviljats lokaliseringsstöd. Motsvarande antal var 153 år 1971 och 118 år 1970.

Under de senaste månaderna har ansökningar om regionalpolitiskt stöd ingivits i betydande omfattning. Den 1 februari 1973 inneliggande ansökningar hos Kungl. Maj:t, arbetsmarknadsstyrelsen och länsstyrelserna i stödområdet framgår av följande sammanställning. (Belopp i milj. kr.).

| Stödform                                                                   | Inneliggande ansökningar hos          |                                                    |                   |       |
|----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------|-------------------|-------|
|                                                                            | Kungl. Maj:t<br>tillstyrkta av<br>AMS | AMS till-<br>styrkta av<br>resp. läns-<br>styrelse | Länssty-<br>relse | Summa |
| Lok. bidrag/avskrivnings-<br>lån och flyttningersätt-<br>ning till företag | 100,4                                 | 18,5                                               | 15,1              | 134,0 |
| Utbildningsstöd                                                            | 9,9                                   |                                                    |                   |       |
| Lokaliseringslån                                                           | 215,5                                 | 47,8                                               | 22,7              | 286,0 |

Härutöver finns hos Kungl. Maj:t inneliggande vissa ansökningar som har tillstyrkts av AMS dock utan att styrelsen tagit ställning till fördelning av stödet mellan lokaliseringsbidrag/avskrivningslån och lokaliseringenslån. Det sökta stödet uppgår i dessa ärenden till ca 8,7 milj. kr. i bidrag och ca 45,9 milj. kr. i lån.

Hos Kungl. Maj:t har vidare under hand aktualiserats vissa projekt som ännu inte utmynnat i konkreta ansökningar.

Mot denna bakgrund står det klart att den av riksdagen för treårsperioden 1970/71—1972/73 fastställda totala medelsramen för regionalpolitiskt stöd inte kommer att vara tillräcklig för att tillgodose de önskemål om stöd för genomförandet av olika investeringsprojekt som föreligger från företagens sida och som har tagit sig uttryck i konkreta ansökningar och förfrågningar. Det är enligt min mening angeläget att väl underbyggda lokaliseringsprojekt som kan bidra till att öka sysselsättningen fullföljs utan onödig tidsutdräkt. För att göra detta möjligt krävs en vidgning av medelsramen. Jag förordar att ramen för regionalpolitiskt stöd ökas med 175 milj. kr.

Det är svårt att med någon större grad av säkerhet beräkna i vilken takt utbetalning av medel från de skilda anslagen för regionalpolitiskt stöd behöver ske. I regel förflyter en viss tid mellan den tidpunkt då beslut i ett stödärende fattas och den tidpunkt då anspråk på utbetalning av medel för finansiering av motsvarande investering uppkommer. Utbetalningar av utbildningsstöd sker dock månadsvis i efterskott och således i takt med att utbildningen fortskrider. I fråga om sysselsättningsstödet gäller att huvudparten av medelsanspråken framkommer under de sista månaderna av budgetåret.

Med stöd av de erfarenheter som vunnits under den hittillsvarande verksamheten och med hänsyn till de stora anspråk på stöd som föreligger finner jag det sannolikt att medlen som står till förfogande för utbetalning under den återstående delen av innevarande budgetår visar sig vara otillräckliga. Det är enligt min mening nödvändigt att utrymme skapas så att genomförandet av angelägna lokaliseringsprojekt inte fördröjs på grund av brist på medel för ändamålet. Jag beräknar att 100 milj. kr. erfordras för att skapa den önskvärda rörelsefriheten i fråga om utbetalning av stöd.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

1. bestämma att — utöver ianspråktagande av outnyttjat utrymme av de ramar för beslut om lokaliseringsbidrag och lokaliseringslån som fastställts för den föregående femåriga stödperioden — under budgetåren 1970/71—1972/73 får beviljas lokaliseringsbidrag/avskrivningslån, lokaliseringslån, utbildningsstöd, selsättningsstöd och transportstöd med sammanlagt högst 1 375 000 000 kr.,
2. till *Regionalpolitiskt stöd: Lokaliseringslån* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett investeringsanslag av 100 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:  
*Gunnel Anderson*



## INDUSTRIDEPARTEMENTET

**Utdrag av protokollet över industriärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.**

*Närvarande:* statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

T. f. chefen för industridepartementet, statsrådet Löfberg, anmäler ärende under industridepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 och anför.

### DRIFTBUDGETEN

#### TRETTONDE HUVUDTITELN

##### **B. Industri m. m.**

[1.] **B 11. Bidrag till Norrbottens järnverk AB.** Något anslag för detta ändamål finns inte upptaget i riksstaten för innevarande budgetår.

I prop. 1971: 64 redovisades investeringsprogrammet för Norrbottens järnverk AB (NJA) för första hälften av 1970-talet. Avsikten med de planerade investeringarna var att skapa förutsättningar för en effektiv och lönsam tackjärns-, göt- och stålämnesproduktion. Investeringsprogrammet skulle göra det möjligt bl. a. att tredubbla råstålskapaciteten och fördubbla kapaciteten för manufakturering av fartygsmaterial. Sammanlagt 260 milj. kr. har av 1971 och 1972 års riksdagar anvisats som bidrag och lån för utbyggnad av järnverket enligt investeringsprogrammet (prop. 1971: 64, NU 1971: 22, rskr 1971: 193; prop. 1971: 139, NU 1971: 45, rskr 1971: 326; prop. 1972: 1 bil. 15 s. 130, NU 1972: 15, rskr 1972: 90).

Utbyggnaden av NJA:s produktionskapacitet aktualiserade behovet av en långsiktig lösning av koks försörjningen. Efter en omfattande utredning fattade NJA:s styrelse beslut om att i Luleå uppföra ett koksverk för en produktion av 800 000 ton koks per år. En förutsättning för genomförandet var emellertid statens medverkan vid finansieringen. I prop. 1972: 117 har en utförlig redogörelse lämnats för förutsättningarna för detta projekt.

Med en sammanlagd investeringskostnad av ca 325 milj. kr. och med en årlig koksproduktion av 800 000 ton synes projektet kunna ge en tillfredsställande avkastning. För projektets genomförande förutsätts emellertid statens medverkan vid finansieringen i form av ägarkapital och lokaliseringsstöd. Det framgår vidare av redogörelsen att uppförandet av koksverket och därav föranledda investeringar inom Luleå kommun under åren 1972—1975 beräknas ge sysselsättning motsvarande ca 400 manår. Koksverket kommer vid kontinuerlig drift att behöva omkring 140 anställda. Landets importbehov kommer att minska med 70—80 milj. kr. per år genom att kol kommer att importeras i stället för koks och genom att gas från koksverket kan ersätta importerad olja och bensin. En positiv miljöeffekt av koksverket är att svaveldioxidutsläppet från järnverket minskar med ca 2 000 ton per år genom att eldningsolja ersätts med gas från koksverket.

I skrivelse den 22 september 1972 rörande koksverket och dess finansiering, vilken låg till grund för prop. 1972: 117, anförde Statsföretag AB att koksverksprojektet kommer att erfordra en kapitalinsats under åren 1972—1975 av sammanlagt ca 325 milj. kr. Eftersom NJA:s upplåningskapacitet tas i anspråk av det pågående investeringsprogrammet och Statsföretag i stor utsträckning engagerat sig i finansieringen av investeringarna i järnverket hemställde Statsföretag om statsmakternas medverkan vid finansieringen. Statsföretag förutsatte att finansieringen skulle kunna ske på följande sätt: leveranskrediter 110—130 milj. kr., lokaliseringsslån 100 milj. kr., ägarekapital 95—115 milj. kr. Statsföretag hemställde att statens finansieringsmedverkan skulle uppgå till 205 milj. kr., varav kapitaltillskott för aktieteckning i NJA borde utgöra 105 milj. kr.

Med hänsyn till att lokaliseringsstöd enligt gängse grunder ansågs kunna utgå för projektet förordade chefen för industridepartementet att kapitaltillskottet till Statsföretag för ökning av aktiekapitalet i NJA begränsades till 75 milj. kr. Sedan dessa medel för aktieteckning anvisats (prop. 1972: 117, NU 1972: 55, rskr 1972: 304) har NJA ansökt om lokaliseringsbidrag med 30 milj. kr. och lokaliseringsslån med 100 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen har i skrivelse den 12 december 1972 tillstyrkt att lokaliseringsstöd beviljas. Styrelsen förutsätter dock — liksom vid tidigare ärenden i denna storleksordning — att särskilda medel anvisas för ändamålet.

Upphandling till koksverket har nu till stor del skett och projektet fullföljs planenligt vad gäller såväl tid som kostnader.

Det aktuella lokaliseringsstödet för uppförandet av koksverket är av sådan storlek att en betydande del av det stöd som ställs till förfogande för lokaliseringssändamål skulle tas i anspråk för detta ändamål. Efter samråd med chefen för inrikesdepartementet anser jag det därför lämpligt att medel motsvarande lokaliseringsstöd till NJA anvisas i särskild

ordning som statligt finansieringsstöd för uppförande av koksverket. Detta finansieringsstöd bör uppgå till 125 milj. kr. Härav bör 25 milj. kr. lämnas som bidrag och sålunda motsvara ett lokaliseringsbidrag. 100 milj. kr. bör lämnas såsom lån, för vilka bör tillämpas en ränte- och amorteringsfri period samt därefter ränta och återbetalning i enlighet med vad som gäller för lokaliseringslån.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till Norrbottens järnverk AB* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 000 kr.

## KAPITALBUDGETEN

### V. FONDEN FÖR LÅNEUNDERSTÖD

[2] 11. **Lån till Norrbottens järnverk AB.** På riksstaten för innevarande budgetår har under denna anslagsrubrik anvisats ett investeringsanslag på 68 milj. kr. för lån till Norrbottens järnverk AB avseende sista delen av medelsanvisningen av 260 milj. kr. för investeringarna vid järnverket.

Med hänvisning till vad jag tidigare anfört rörande finansieringen av koksverk i Luleå hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lån till Norrbottens järnverk AB* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa ett investeringsanslag av 100 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

*Gunnel Anderson*



## AVSKRIVNING AV NYA KAPITALINVESTERINGAR

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

*Närvarande:* statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTS-SON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 och anför.

Under innevarande budgetår har begärts investeringsanslag dels på tilläggsstat I till gällande riksstat, dels på tilläggsstat II, dels på tilläggsstat III. I enlighet med de principer som hittills tillämpats bör nu, när avskrivningsbehovet för de olika investeringarna kan överblickas, förslag om erforderliga avskrivningsanslag föreläggas riksdagen. Skulle nya avskrivningsbehov uppkomma eller ändring ske i de till grund för här beräknade avskrivningar liggande förhållandena förutsätter jag att vederbörliga tillägg och jämkningar vidtas av riksdagen.

**Statens allmänna fastighetsfond.** Enligt gällande regler för avskrivning av investeringar i allmänna fastighetsfonden utgör grundavskrivning för förvaltningsbyggnader 25 % av anläggningskostnaden och för byggnader för kriminalvården, sjukhus, forskningsinstitut och skolor 50 %. Investeringar i mark avskrivs inte.

Med tillämpning av dessa grunder bör avskrivningsanslag på tilläggsstat uppföras i enlighet med följande sammanställning.

| Anslag                                                              | Investering<br>kr. | Avskrivning<br>kr. |
|---------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|
| <b>Justitiedepartementet:</b>                                       |                    |                    |
| Polishus m. m.                                                      | 10 000 000         | 2 500 000          |
| Byggnadsarbeten för domstolsväsendet                                | 1 200 000          | 300 000            |
| Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården                            | 6 900 000          | 3 450 000          |
| <b>Socialdepartementet:</b>                                         |                    |                    |
| Uppförande av ett personalbostadshus för<br>karolinska sjukhuset    | 834 000            | 209 000            |
| Utbyggande av akademiska sjukhuset i<br>Uppsala                     | 320 000            | 160 000            |
| <b>Kommunikationsdepartementet:</b>                                 |                    |                    |
| Byggnadsarbeten för meteorologiska ob-<br>servationsstationer m. m. | 400 000            | 200 000            |
| <b>Finansdepartementet:</b>                                         |                    |                    |
| Sanering m. m. inom Djurgårdsstaden i<br>Stockholm                  | 235 000            | 59 000             |
| Byggnadsarbeten för statlig förvaltning                             | 20 000 000         | 5 000 000          |
| <b>Utbildningsdepartementet:</b>                                    |                    |                    |
| Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål                             | 4 300 000          | 2 150 000          |
| Byggnadsarbeten vid universiteten m. m.                             | 15 000 000         | 7 500 000          |
| <b>Jordbruksdepartementet:</b>                                      |                    |                    |
| Byggnadsarbeten vid jordbrukets hög-<br>skolor m. m.                | 15 000 000         | 7 500 000          |
| <b>Industridepartementet:</b>                                       |                    |                    |
| Byggnadsarbeten för teknisk utveckling<br>m. m.                     | 2 195 000          | 1 098 000          |

**Försvarets fastighetsfond.** För investeringar i försvarets fastighetsfond skall enligt gällande regler avskrivningsbehovet beräknas schablonmässigt till 50 % av investering i kasernbyggnaders delfond, medan total avskrivning tillämpas för befästningars delfond. Investeringar i mark avskrivs inte.

På tilläggsstat I har under kasernbyggnaders delfond anvisats sammanlagt 50 080 000 kr. och under befästningars delfond 10 780 000 kr. Avskrivning bör ske med 25 040 000 kr. resp. 10 780 000 kr. eller totalt 35 820 000 kr.

**Statens utlåningsfonder.** På tilläggsstat III har till lånefonden för allmänna samlingslokaler tagits upp ett investeringsanslag av 2 milj. kr. Från fonden utgår lån som till ca 70 % är räntefria. Avskrivningsanslaget bör tas upp med 1,4 milj. kr.

**Fonden för låneunderstöd.** På tilläggsstat I har anvisats 3 milj. kr. till lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. Avskrivningsanslaget bör tas upp med 3 milj. kr.

På tilläggsstat I har anvisats 25 milj. kr. till lån till teko-, sko- och garveriindustrierna. Från anslaget utgår lån för att av beredskapsskäl trygga en inhemsk produktion. Lånen är amorterings- och räntefria, varför anslaget bör skrivas av helt. Jag tar upp ett avskrivningsanslag av 25 milj. kr.

På tilläggsstat III föreslås ett anslag av 100 milj. kr. till lån till Norrbottens järnverk AB. Lånet är räntefritt tre år av en fjortonårsperiod. Jag tar upp ett avskrivningsanslag av 15,8 milj. kr. I särskild proposition föreslås att på tilläggsstat III tas upp ett anslag av 27 milj. kr. till lån till Boliden AB (prop. 1973: 52). Lånet avses skrivas av i takt med att medlen tas i anspråk för utbyggnaden av gruvdriften vid Stekenjokk. Anslaget bör skrivas av helt och jag tar upp ett avskrivningsanslag av 27 milj. kr. I särskild proposition (1973: 52) föreslås vidare att på tilläggsstat III tas upp ett anslag av 2 milj. kr. till lån till bostadsbyggande m. m. vid Stekenjokk. Från anslaget avses lån utgå som t. v. är ränte- och amorteringsfritt, varför anslaget bör skrivas av helt. Jag tar upp ett avskrivningsanslag av 2 milj. kr.

**Fonden för statens aktier.** På tilläggsstat I har anvisats ett anslag av 12 120 000 kr. för teckning av aktier i Företagskapital aktiebolag. Av anslaget avser 120 000 kr. stämpelskatt. Jag tar upp ett avskrivningsanslag av 120 000 kr.

**Diverse kapitalfonder.** På tilläggsstat I har anvisats 1,2 milj. kr. till förrådsanläggningar under förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap. Beloppet avser anskaffning för beredskapsändamål och bör skrivas av helt. Jag tar upp ett avskrivningsanslag av 1,2 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Avskrivning av nya kapitalinvesteringar* i härefter angivna fonder på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

#### **Statens allmänna fastighetsfond**

##### **J u s t i t i e d e p a r t e m e n t e t:**

|                                          |           |
|------------------------------------------|-----------|
| Polishus m. m.                           | 2 500 000 |
| Byggnadsarbeten för domstolsväsendet     | 300 000   |
| Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården | 3 450 000 |

##### **S o c i a l d e p a r t e m e n t e t:**

|                                                                    |         |
|--------------------------------------------------------------------|---------|
| Uppförande av ett personalbostadshus för karo-<br>linska sjukhuset | 209 000 |
|--------------------------------------------------------------------|---------|

|                                                                             |            |
|-----------------------------------------------------------------------------|------------|
| Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala                                | 160 000    |
| <b>K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t:</b>               |            |
| Byggnadsarbeten för meteorologiska observationsstationer m. m.              | 200 000    |
| <b>F i n a n s d e p a r t e m e n t e t:</b>                               |            |
| Sanering m. m. inom Djurgårdsstaden i Stockholm                             | 59 000     |
| Byggnadsarbeten för statlig förvaltning                                     | 5 000 000  |
| <b>U t b i l d n i n g s d e p a r t e m e n t e t:</b>                     |            |
| Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål                                     | 2 150 000  |
| Byggnadsarbeten vid universiteten m. m.                                     | 7 500 000  |
| <b>J o r d b r u k s d e p a r t e m e n t e t:</b>                         |            |
| Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m.                             | 7 500 000  |
| <b>I n d u s t r i d e p a r t e m e n t e t:</b>                           |            |
| Byggnadsarbeten för teknisk utveckling m. m.                                | 1 098 000  |
| <b>Försvarets fastighetsfond</b>                                            |            |
| Försvarets fastighetsfond                                                   | 35 820 000 |
| <b>Statens utlåningsfonder</b>                                              |            |
| <b>I n r i k e s d e p a r t e m e n t e t:</b>                             |            |
| Lånefonden för allmänna samlingslokaler                                     | 1 400 000  |
| <b>Fonden för låneunderstöd</b>                                             |            |
| <b>S o c i a l d e p a r t e m e n t e t:</b>                               |            |
| Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. | 3 000 000  |
| <b>H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t:</b>                             |            |
| Lån till teko-, sko- och garveriindustrierna                                | 25 000 000 |
| <b>I n d u s t r i d e p a r t e m e n t e t:</b>                           |            |
| Lån till Norrbottens järnverk AB                                            | 15 800 000 |
| Lån till Boliden AB                                                         | 27 000 000 |
| Lån till bostadsbyggande m. m. vid Stekenjokk                               | 2 000 000  |
| <b>Fonden för statens aktier</b>                                            |            |
| <b>F i n a n s d e p a r t e m e n t e t:</b>                               |            |
| Teckning av aktier i Företagskapital aktiebolag                             | 120 000    |

**Diverse kapitalfonder**

H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t:

Fonden för ekonomisk försvarsberedskap:

Förrådsanläggningar m. m. 1 200 000

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets  
övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

*Gunnel Anderson*



## Bilaga 11

## Förteckning

över av Kungl. Maj:t hos riksdagen i prop. 1973: 85 begärda anslag  
på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1972/73

## DRIFTBUDGETEN

## A. Egentliga statsutgifter

*III. Utrikesdepartementet*

|     |                                                     |            |
|-----|-----------------------------------------------------|------------|
| A 8 | Kommittéer m. m., <i>reservationsanslag</i>         | 250 000    |
| E 5 | Katastrofbistånd till Island, <i>förslagsanslag</i> | 29 000 000 |

*IV. Försvarsdepartementet*

|      |                                                                       |            |
|------|-----------------------------------------------------------------------|------------|
| H 10 | FN-styrkors verksamhet utomlands, <i>reservationsanslag</i>           | 15 700 000 |
| H 12 | Utrustning för minröjning i farleder m. m., <i>reservationsanslag</i> | 1 000 000  |

*VIII. Utbildningsdepartementet*

|      |                                                                                                        |           |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| A 2  | Kommittéer m. m., <i>reservationsanslag</i>                                                            | 5 000 000 |
| C 7  | Bidrag till restaurering av äldre domkyrkor, <i>reservationsanslag</i>                                 | 70 000    |
| E 20 | Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna m. m.: Avlöningar till lärarpersonal, <i>förslagsanslag</i> | 800 000   |

*IX. Jordbruksdepartementet*

|      |                                                                                |           |
|------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| A 3  | Kommittéer m. m., <i>reservationsanslag</i>                                    | 4 000 000 |
| H 14 | Bidrag till projekteringskostnader för Åreprojektet, <i>reservationsanslag</i> | 2 000 000 |
| I 2  | Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m., <i>reservationsanslag</i> | 1 200 000 |

*XI. Inrikesdepartementet*

|     |                                                                            |             |
|-----|----------------------------------------------------------------------------|-------------|
| B 2 | Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa, <i>reservationsanslag</i> | 150 000 000 |
| B 4 | Särskilda åtgärder för arbetsanpassning, <i>reservationsanslag</i>         | 100 000 000 |

*XIII. Industridepartementet*

|      |                                                                |            |
|------|----------------------------------------------------------------|------------|
| B 11 | Bidrag till Norrbottens järnverk AB, <i>reservationsanslag</i> | 25 000 000 |
|------|----------------------------------------------------------------|------------|

Summa egentliga statsutgifter **334 020 000**

**B. Utgifter för statens kapitalfonder****II. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar***B. Statens allmänna fastighetsfond***Justitiedepartementet:**

|   |                                                   |           |
|---|---------------------------------------------------|-----------|
| 1 | Polishus m. m. (II: 1), <i>reservationsanslag</i> | 2 500 000 |
|---|---------------------------------------------------|-----------|

|     |                                                                         |         |
|-----|-------------------------------------------------------------------------|---------|
| 1 a | Byggnadsarbeten för domstolsväsendet (II: 2), <i>reservationsanslag</i> | 300 000 |
|-----|-------------------------------------------------------------------------|---------|

|   |                                                                             |           |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 2 | Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården (II: 3), <i>reservationsanslag</i> | 3 450 000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-----------|

**Socialdepartementet:**

|     |                                                                                                       |         |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 7 a | Uppförande av ett personalbostadshus för karo-<br>linska sjukhuset (II: 9), <i>reservationsanslag</i> | 209 000 |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|

|   |                                                                                    |         |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 8 | Utbyggnad av akademiska sjukhuset i Uppsala<br>(II: 10), <i>reservationsanslag</i> | 160 000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|---------|

**Kommunikationsdepartementet:**

|     |                                                                                                           |         |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 9 a | Byggnadsarbeten för meteorologiska observa-<br>tionsstationer m. m. (II: 11 a), <i>reservationsanslag</i> | 200 000 |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|

**Finansdepartementet:**

|     |                                                                                            |        |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 9 b | Sanering m. m. inom Djurgårdsstaden i Stock-<br>holm (II: 11 b), <i>reservationsanslag</i> | 59 000 |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------|

|    |                                                                                |           |
|----|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 10 | Byggnadsarbeten för statlig förvaltning (II: 12),<br><i>reservationsanslag</i> | 5 000 000 |
|----|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|

**Utbildningsdepartementet:**

|    |                                                                                |           |
|----|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 13 | Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål (II: 15),<br><i>reservationsanslag</i> | 2 150 000 |
|----|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|

|    |                                                                                |           |
|----|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 14 | Byggnadsarbeten vid universiteten m. m. (II: 17),<br><i>reservationsanslag</i> | 7 500 000 |
|----|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|

**Jordbruksdepartementet:**

|    |                                                                                        |           |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 15 | Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m.<br>(II: 18), <i>reservationsanslag</i> | 7 500 000 |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|

**Industridepartementet:**

|    |                                                                                     |           |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 17 | Byggnadsarbeten för teknisk utveckling m. m.<br>(II: 20), <i>reservationsanslag</i> | 1 098 000 |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|

*C. Försvarets fastighetsfond*

|   |                                                                       |            |
|---|-----------------------------------------------------------------------|------------|
| 1 | Försvarets fastighetsfond (III: 1—7), <i>reserva-<br/>tionsanslag</i> | 35 820 000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------|------------|

*D. Statens utlåningsfonder**Inrikesdepartementet:*

- 4 Lånefonden för allmänna samlingslokaler (IV: 15), *reservationsanslag* 1 400 000

*E. Fonden för låneunderstöd**Socialdepartementet:*

- 1 a Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. (V: 3), *reservationsanslag* 3 000 000

*Handelsdepartementet:*

- 4 a Lån till teko-, sko- och garveriindustrierna (V: 9 a), *reservationsanslag* 25 000 000

*Industridepartementet:*

- 5 Lån till Norrbottens järnverk AB (V: 11), *reservationsanslag* 15 800 000  
 6 Lån till Boliden AB (V: 12), *reservationsanslag* 27 000 000  
 7 Lån till bostadsbyggande m. m. vid Stekenjokk (V: 13), *reservationsanslag* 2 000 000

*E a. Fonden för statens aktier**Finansdepartementet:*

- 1 Teckning av aktier i Företagskapital aktiebolag (VI: 1), *reservationsanslag* 120 000

*F. Diverse kapitalfonder**Handelsdepartementet:*

- 3 Förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap: Förrådsanläggningar m. m. (IX: 7), *reservationsanslag* 1 200 000

Summa utgifter för statens kapitalfonder **141 466 000**

Summa för driftbudgeten **475 486 000**

**KAPITALBUDGETEN****Kapitalinvestering****II. Statens allmänna fastighetsfond***Finansdepartementet:*

- 11 b Sanering m. m. inom Djurgårdsstaden i Stockholm 235 000

*Utbildningsdepartementet:*

- 17 Byggnadsarbeten vid universiteten m. m. 15 000 000

**IV. Statens utlåningsfonder****Inrikesdepartementet:**

|    |                                         |           |
|----|-----------------------------------------|-----------|
| 15 | Lånefonden för allmänna samlingslokaler | 2 000 000 |
|----|-----------------------------------------|-----------|

**V. Fonden för låneunderstöd****Socialdepartementet:**

|   |                                   |           |
|---|-----------------------------------|-----------|
| 1 | Lån till anordnande av barnstugor | 5 000 000 |
|---|-----------------------------------|-----------|

**Inrikesdepartementet:**

|    |                                          |             |
|----|------------------------------------------|-------------|
| 10 | Regionalpolitiskt stöd: Lokaliseringslån | 100 000 000 |
|----|------------------------------------------|-------------|

**Industridepartementet:**

|    |                                  |             |
|----|----------------------------------|-------------|
| 11 | Lån till Norrbottens järnverk AB | 100 000 000 |
|----|----------------------------------|-------------|

**IX. Diverse kapitalfonder****Kommunikationsdepartementet:**

|   |                                              |           |
|---|----------------------------------------------|-----------|
| 3 | Sjöfartsverkets fond: Sjöfartsmateriel m. m. | 5 200 000 |
|---|----------------------------------------------|-----------|

Summa för kapitalbudgeten **227 435 000**